

ఆంధ్రప్రదేశ్

30845

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

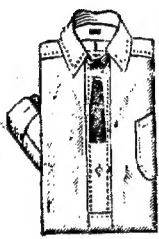
VOL. 2.
సంపుటము. ౨

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 13వ తేది మంగళవారము
రాక్షస నామ సంవత్సర చైత్ర మాసము బహుళ చతుర్దశి ౧౪

No. 11
సంచిక ౧౧

అద్భుతమైన ధరలు

కొద్దిరోజులవరకు మాత్రమే

శ్రేణుకాలమునకు తగిన ప్రతిష్టమైన ఇంగ్లీషు ట్విల్లుతో మద్రాసులో నైసుగా తయారైన ట్విల్లులు 1 వ రకం వెల 1-8-0 1-0-0. 2 వ రకం 1-8-0 0-14-0 3 వ రకం 1-8-0 0-12-0. బనియనులు 1 వ రకం 1-8-0 0-6-0. 2 వ రకం 1-8-0 0-5-0. 3 వ రకం 1-8-0 0-4-0. 4 వ రకం 1-8-0 0-3-6. ఒకపర్యాయము రీతి తక్కువ

అంపబడవు.

నె 200 యు సెల్ఫ్ టెక్స్టైల్ కలము బంగారు పాతిలో 1-8-0
నె 210 యు సెల్ఫ్ టెక్స్టైల్ కలము " 8-4-0
బ్యాక్ బద్ద పాంట్ టెక్స్టైల్ కలము బంగారు పాతిలో 8-4-0
సె. కాక్ పాంట్ టెక్స్టైల్ కలము 2-8-0

అనేకయితర పాంట్ టెక్స్టైల్ కలములు సరసముగా దొరకును.

మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెంసీ

15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన

ప్రయము తగ్గింపు డు.

తేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలపడే. అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రూతతగా నుండిన చాలలాభము కలుగును. వేయేల, మాత్రమే గృహమునకు కావలసిన రంగును తేకు కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములువరకు పనికివచ్చు. అన్ని రకములు; కమ్మలు, వాసములు, బల్లలు, దూలములు, పెద్దమానులు, చతుకగా దొరకును.

ఆర్. యా. ఆర్. బటన్సు.

స్టీలుమార్కు పలకలు. రీపరుబద్దలు మొదలు గాగల వన్ని మరియుతర మార్పుకల పయన్న మద్రాసు ధరలకంటె తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బుదరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాకాము మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామీప్యము; రెండుచార్జీలు తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట ను బ్యా రాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్సు కల్పన రైతులు, కాకినాడ.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూయల్లు వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-5-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేశముమీద మా కంటెనే పేరు ఎప్పుడెప్పుడో ముగ్గురింప బడి యుండును. ఇది మామటకందమై తలభీగమును, డబ్బు పూఫ్ అను గ్లాసు బోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగి యుండును. పెట్టెమూత లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించియుండును. సీరునుండి మాత్రే తయారుచేయబడి వచ్చినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుదు.

ఒత్తికొక్కరును తీయుదురను తెలుపుతో తక్కువ వెలనుంచి మి. కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున జెలియును. ఇది కఠిన నేక గడియారములు ఖర్చయి యొగ్గతాపత్రముల నంది యున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంటెనెరి,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

తామర తైలము

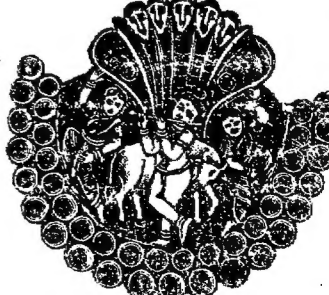

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బా ను అరు లకాలకు కొని నాలు రైదు సారులు రాచినయె డల తామర నిర్మూలమగును. నయము రాచి యెడల మీ ఆరుతగాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

తీట, గురద, ఏనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మంచి మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ పడినవారు దీనినలన తత్తణమే సుఖమును పొందిరి. అన్యువాజనం గిగో. గి, తాలు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

22-వ స్నేగల (సవరము) బంగారు.

(ఇంకుకు పూచీపడగలము)

గెజులనాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతియువివిధములగు బంగారునగలు, కండ్లనగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, నువ్వు గురవి తగిలినద తేక్కొన్న తక్కువలెద తొరకును కోరువారికి క్యాటలాగులు పంపిండును. సవరక ఇండియా జావలెరి మ్యూజిఫికేషన్ కంటెనె, 487, లంక సాలపేధి, సామలూరుపేట, మద్రాసు.

The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Mair.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిత!

సంవత్సరాదినంచిత!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినంచిత సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచితయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీధి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మీక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిఫలములు; 5 దుర్భల నిర్మాణము వాటిఫలములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల ఫలములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల ఫలములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల ఫలములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను వెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ నుండగలను. పెద్దయోక్తయందు 300 పటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" లభ్యసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచితము బహుమగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

రా - ప గుంటూరు మండల

సంఘసంస్కరణసభ.

అధ్యక్షులుగారు దేవుల ప్రభుత్వములపై రావుగారి యావ న్యములను సారాంశములు:-

సంఘసంస్కరణమున సంఘమునందు ప్రస్తుతము వ్యాపించియున్న రాజకీయాల సవరించుటయేగాని, కొందరు కలములు గ్రామీణులను చంపించుటగాదు. కనుక యిందు హిందూసంఘమును తెలుగుచేరి వివాదాగ్రస్తములుగాని విషయములపైనేక ప్రముఖ దీర్ఘానియ కొనుచు వానిని ఆచరణకు దేవులను అందులకు కృతరేకముగ వర్తించువారి నెట్లుగా బట్టిస్తామో మునసిందించుటయే నెట్లుచేయుట యవసరము.

మనకాస్త్రముల యందెంతవరకును నాచారవ్యవహారం బులగున్నవి జప్తుబడి యుండును గాన, వ్రాపించి యాత్ర కుపరిచించువద్దల బోధించుగ్రంథములు మనలో లేనటుల గొందరు నాటి చిన్నపుడు, మనకిన్నియు గలవని చింతలుగొట్టి కొని సంపాదించుచుండుటలా లాభమేమని యభిప్రాయపడి యున్నారు. ఇట్టిచిట్టచాయమునకు నెదిరినలో నూచించిన చిన్నపుడు సంస్కృతిభాషా పరిచితయే గారణముగాని మరి యొకటిగాదు.

సాధారణముగ జరుపుటవ్రాయుట యటులంద భూగోళ భూతల, వ్యాకరణ, ఆంకిగణిత, ఇతిహాస, తిర్గు, భూమితి ఎంతనిర్మాణ, పదార్థ దర్శనానాశన, ర సా య న, భూగర్భ, కృషి, భూభూమకము, భాషాపరిభాష, కావ్య, అలంకార, శబ్దాకాస్త్ర, చిత్ర, వ్యక్తిత్వ, గాన, వాద్య, నృత్య, నాటక, ఆర్థ, ధనవిద్య, వాజపయి, రాజనీతి, ఖగోళ, వైద్య, విమాన, ఆకృతి, పృథ్విక్రమ, లోకవిజ్ఞాన, సంపత్తికాస్త్ర, గతివిజ్ఞాన, జలవిజ్ఞాన, వైద్యవిజ్ఞాన, శిల్ప, జలశాస్త్ర, జలగతి, క్రీడ, జలప్రాణి, వనస్పతి, విద్యద్విద్యలు మొదలగు నెక్కుంటింగూర్చునవి సంస్కృతమున వ్రాయబడియున్నటుల పండితు లనేకులు నెలవిచ్చియున్నారు.

ఇంతియొక యేయేవిద్య లెట్లు ఎంతెంతకాల మధ్యసింపవలసినదిగూడ నియుముకలదు. వేద ముల నన్నిటినిజదవి, ఆయుర్వేదము, అనగాచరక, సుశ్రుతి, ఆదియుషి ప్రణీత వైద్యకాస్త్రమున ఆర్థ, క్రియా, క్షేత్ర, వేదన, తప, చిక్తా, నిదాన, ఔషధ, పథ్య, శరీర, దళ, కాల, నస్తువుల గుణభాసప్రార్థికముగా నాలుగుసంవత్సర, ములలో జదివించవలయును, పిమ్మట ధనవేదము అనగా రాజ సంబంధమైనవిద్య, యాధనవిద్య రెండువిధములు, యొకటి రాజపురుష సంబంధమైనది. మఱియొకటి ప్రజాసంబంధమై నది. ఈరాజవిద్యను రెండుసంవత్సరములలో నెర్పి తరువాతి గానవిద్య అనబడు గాంధర్వవేదమును, అనగా స్వర, రాగ, రాగిణి, సమయ, తాల, గ్రామ, తిస్, వాదిత్రి, నృత్య, గీతా ముల నేర్పవలయును. ఇట్లునుచే విషయాసక్తి కారకములగు నేత్యలయొక్క వ్యక్తలాపముల ప్రోత్సాహపరుచునట్లు తలప గూడదు. తరువాత శిల్పవిద్యఅనబడు ఆర్థవేదము, అనగా పదార్థ, గుణవిజ్ఞాన, క్రియాకాశలమును, నానావిధ పదార్థ ములయొక్క సర్వాణమును, పృథివిమొదలు ఆకాశపు షర్వం తిత్తువిద్యను యాధావిధిగ జదివి యైశ్వర్యమును వృద్ధిపరచుకొను మార్గ మవలంబించుటకు నేర్పుకొనవలెను. పిమ్మట రెండేడ్ల లో సూర్యసిద్ధాంతాది జ్యోతిశాస్త్రమునది, బీజగణిత, ఆంక గణిత, భూగోళ, ఖగోళ, భూగర్భవిద్యల నేర్పవలయును.

పిమ్మట నన్నివిధముల వాస్తవ యంత్రికలాదులను నేర్పి కొనవలయునని, యిప్పటి వాస్తవత్య విద్యాబోధక క్రమములు లే, మనపూర్వు లేర్పాటుచేసినట్లున్నాయి. ఆకాలపుపండితు లకు రాజానుగ్రహ రాజపోషక, రాజాను మతంబులుండుటచే పండితులు ప్రబలలే దేశమునంతను నొక కట్టులో నుంచు చుండిరి. ఇప్పుడట్టి పోషకులనులేరు. సర్వసమర్థులగు పండి తులులేరు, కాస్త్రములును నామా వశిష్టములే యున్నవి

మనపూర్వులకు మనకు నూతనముగా నాంగ్లేయ విద్యా భ్యాసముచే శరీరముల గృహపణికోని యకాల మృత్యువాత బయటకున్న గృహభాషయగు నాంధ్రమును, నానావిధ కాస్త్రాభ్యాసము చేసికొనుచు, రాజభాషయగు నాంగ్ల భాషను వ్యవహార పోషణ కవసరముగు సంతకరకు విధిగా నేర్చుకొనుటకు ప్రారంభించిన కత్తిరి యనుకూలముగా నుండి పాలును దేహమునోబలములుకలిగి దేశోద్ధారకులగుటకు పిలుచును. ఇప్పుడు ఆంగ్లేయ విద్యాభ్యాసమునుగూడ, ఇంజ ప్టియరింగు మొదలగు నితరపరిశ్రమ ప్రయత్నించువారికంటె,

బి. ఎ., ఎం. ఏ., పరిశీలకు జరుపువారు శరీరబలముడిగి త్వరలో మృత్యువాత బడుచున్నటుల విద్యార్థులగుంర్చి విచారించిన వాచాల దేశీయలగు లాలావైద్యనాథుగారు యిటీవల బ్రచురించినట్లున్నారు. ఒకరికంటెనొకరు పండితు లనిపించుకొనవలయునను గూతూహలముతోను, తిజుచినకొలది వేన్నవచ్చునటుల, విశేషముగ జదివినకొలది యంతములు సులభగ్రాహ్యముగలుగుట వీలుండుటను, తిమశరీర దార్భ్యత నైనను లక్ష్యముంచించక రామభాషములవలె యెల్లప్పుడును గ్రంథమధ్యమున నెరిమజీవితమును గడపువారిలో గొండరు అమతిలుంబునుగూని దేశమునకుగాని యుజకరింప వీలులేక పలువిధముల కృత్యులగుచున్నారు.

ఈ యవసర నన్నిటను నాలోచించి, ఆంగ్లమున విధిగా రెండవభాషగ నుంచుకొని మిగతవిద్యల నన్నిటిని దేశ భాషలలో నేర్పవలయుననియు ప్రయత్నిములు జరుగుచున్నవి. ఇట్లుజరుపుట యంతియో శ్రేయోదాయకము. కడచిననెలలో నైజాం రాజ్యమందు విద్యావిషయక ప్రతినిధిసభ యొకటి జరిగెను. ఉర్దూభాషలోనే సకలవిద్యల నేర్పవలయుననియు, భాషావిషయక గ్రంథములను, సాంకేతిక కాస్త్రగ్రంథము లను, దేశభాషలలోనికి భాషాపరికిణము చేయింపవలయు ననియు తీర్మానించుకొనిరి. మనము నట్లే సులక్షణభాషతో జేయింపవలయును. ప్రయత్నించిన నెట్లుచేయుట యొక ప్రయత్న లోనిదికాదు. సకలకార్యములను నుద్ధిముమువలెనే నడిచుచు గాని, గొంతెలుగు నూరిక కొడిగొన్నట్లే మాత్రమునే లభ్యము కాజాలవు.

పూర్వుల సంతానమునకును శిశువులకును నూతనముగాను, శరీరశిక్షిగలవృత్త్య సము నెనేర్పవలసి విచారములేదు. నాటకములు నడువలేదు. నాలుగుతరములనుగూడగమటా లుండలేదు. ధారణాశక్తికలుగదు. ఇట్టి నెలలో నెడవిపిటినుండి విద్యార్థినికే వారిని పురికల్పెరిగెను. బాలకుడు వయస్సుంప న్నట్లైన పిదపనే జదివించవలయునని సుప్రతిమునందు వ్రాయ బడియున్నది. అప్పుడప్పుడే ములక లేతున్న అంకురింపకు నధికనియ బొయ్యలులను నామొలకల్లభివృద్ధి జెందనెరదా, ఎట్లు ఫలపుష్పములు బాష్పియును గాజావో, అట్లునే బాల్య వసయందు బాలనియొక్క జ్ఞానము మొలకలు నధికముగ జదివించుటయును నెక్కువనియ కట్టుచేరి భానాంకురమునకు హానికలిగి తిన్మామమున దగిన ఫలప్రాప్తి మానవదేహము బొంద నేరదు. ఎంతివిద్యంతయు బాలకునియొక్క శరీరావయవములు దృఢపడకయుండునో సంతకర్యంతయు వారిని జరుపునందు బ్రకృతేట్లక యుండుట మాతాపితలయొక్కయు బోషకుల యొక్కయు క రక్ష్యము. బాల్యవసయందును, బలహీనముగ నుండునపుడును, బాలరు చదువరాదని మనపూర్వులు నిష్క ధించియుండిరి. ఆప్రకారమాచరింపకున్న బాలురు శరీరదుర్బల లై రోగగ్రస్తులగుదురు. ఇక విద్యాభ్యాస మెట్లొనరింపను నదియు యోచింపవలసియున్నది. ర లేక ఏదేమిద నెన దును తిమ కుమారునిగాని కుమారినుగాని బాతకాలకు పంపక యుటనుంచుకొన గూడదని, రాజనియమమును గావలయును. అట్లుబంపనివారు దండింపబడవలయునని మనపూర్వుల యభి ప్రాయము. విద్యార్థి వసతిగృహములు, నూతనవిధానమున నిపు డెర్పడుచున్నవిగాని, “దర్శనము-స్మరణము-వికాంతివేదము-భాషణము-విషయకథా పరస్పరక్రిడా-విషయధ్యానము-సంగ మమనెడి నవవిధ దుశ్చైవలనుండి దూకులుగ నుండవలయును. ఈ త్రిమవిద్యా-శిక్ష-శిలస్వభావయతులై, శరీరమును ఆత్మయు బలవంతమై అనందమభివృద్ధి నొందినట్లుగా నధ్యాపకులు కని నెట్టియిండవలయును. బాతకాల గ్రామమునుండిగాని పట్టణమునుండిగాని నాలుగు క్రొసుల దూరమునుండినవలయును. రాజసంతానముని దర్పిసంతానముని వివక్షతలొండవూడదు. సాంసారిక చింత రహితులై విద్యార్థి నా ప్రతిమునందే కాలము గడుపవలయుననుటచే, సంతానము తిలిదండ్రులుగాని, తిలిదం డ్రుల సంతానమునుగాని జూడకూడదని ధ్యసించుచున్నది.

వారు ఆలస్యప్రమాదములుగాని కుచేష్టులుగాని, చేయకుండ గావూడుననియు, వెలుపలదిగుటకు బోయినపుడుకుండ, నుపాధ్యాయులు వెంటనుండవలయునని మనపూర్వు లిదిమొక గురుకులవాసమునుగూర్చి వ్రాసినట్లున్నాయి.

ఉపాధ్యాయులను నో బాలమంది యొక ప్రవరన గలవారుగ నుండిన గొందరు తమ దుష్ప్రవర్తనచే విద్యార్థులు గూడ చుట్టలు కెగల్గెను బీజు చీటాటులు దుష్ప్రవర్తకుల లోనగు నటుల జేయుచున్నారు. మేము చేసినటులజేయక చెప్పి నటులజేయడను సామ్యముండినను విద్యార్థులకంటె గ్రాహ్య శక్తియుండుట అరుదు. కావున వారి నెయ్యకరించి పాఠగు

చుందురు. అన్నివిధవిద్యల కభ్యసించియుండునపుడును శిల్ప ము కళాకాళము చిత్రలేఖనము మొదలగుచేతపనులయందు నిపుణుడును మంచిచెడుకర్తయును దెలిసియుండు ననుభవకాలి యు చాతుర్యము సరళస్వభావము ఉదారబుద్ధియు గలిగి యుండునతడును మనస్సు బుద్ధి శరీరములు కుచిగా నుండునత డును, వా ప్రపదాది యవయవములలో నిరుపయోగముగు కార్య ములను నిష్కారముగ విద్యార్థులగట్టుట మొదలగు దుర్వ్యవహారంబుల నొనరింపకుండునతడును, చదివించుట కవసరంబైన యంత్రములు ఆయుధములు లోనగు సర్వసాధనముల గలిగి యుండునతడును, రోగరహితమై వానివాస్తవ్యముల యధా విధి గ్రహింపగలిగియుండునతడు లేంద్రియసంపన్నుడను, విద్యార్థి యొక్క ప్రకృతిలక్షణముగ శరీరము బలము విద్యాభ్యాసయం దతినికయుండు యోగ్యత రుచి మొదలగువాని దెలిసికొన గలుగునతడును, యిప్పటి కొందరివలె పాతకాలయందున్న 4 గంటలు నేపు చింతకపలావలక్షికి పిమ్మట నేపేకాటకో పరుగెత్తక ప్రాజ్ఞసంబంధములైన వ్యవహారములను గురించి యు రాజవర్తమువారిలక్షణములగుంర్చియు రాష్ట్రముయొక్క హానిభాదలగుంర్చియు దెలిసికొనుటయందు గుశలుడును ప్రతిపదార్థముయొక్క స్వభావమునుగూర్చి వాని నిదానము లను దెలిసియుండునతడును ఆలస్య ప్రమాదాది దోషరహితు డై డ్రగల్లుడై ప్రవర్తించు ప్రపంచమందలి ప్రతిపదార్థ యును (ప్రాప్తింపజేసికొనుటయందును లభ్యమగుటకొరకు జేయ నట్లునే ప్రయత్నముల నెరియుండునతడును క రక్ష్యముల దెలిసి యుండునతడును బ్రత్యేకమగుబదవిక బొందియుండునతడు ను. సకలవిద్యలక జదివి వానిని మరువనివాడును, నింద్యములగు చాడిలచెప్పనివాడును, కోపము లేనివాడును, చదివించుట మొదలు గాగల నానావిధశ్రమల సహించుకొనువాడును శిష్యవాత్సల్యతగలవాడును బోధనాశక్తిగలవాడునుగా నుండునతడు గురువు, ఆచార్యుడు అధ్యాపకుడు నగుటకు యోగ్యుడని చరకము నందు చెప్పబడియున్నది. ఇట్టి గురువునొద్ద గురుకులవాడు మొనర్చిన విద్యార్థులు ప్రపంచయాత్రకే బయలుదేరినపు డా సంఘ మెంతటి యాన్నత్యసితీయదుయందునో యూహించు కొన తగియున్నది.

బ్రహ్మచర్య మొక శరీర బలముకే కాక ధర్మము, సత్యము, తపము, తిలకంటె నధికవైభవము గలవారినిజూచి యనూరు జెందకుండుట తనకేదో దుఃఖముసంభవింపచిన జలిం పకుండుట నింద సేసుకుండుట, ధారణాశక్తి కల్గివచ్చి పరమ కోనటు లొక పారమార్థిక విషయముల వినుట సహన శీలం డగుట యనుమాననీక బలముగూడ చేహుమని భారతమునందు కలదు. బ్రహ్మచర్యము శ్రీపురంపులకు సమానమని యాప సంధి శ్రోతనూత్రిములందును అధర్వవేదమందు చెప్పబడి యున్నది.

కాండీల్య ఋషియొక్క కూతురుగు ధృతవ్రతయు భార ద్వాజ ఋషిమూరితయుగు ప్రతీతతయు గార్గి మొదలగు వారెల్లరు బ్రహ్మచారిలుగా నుండియే మరణించిరి. నాట దగినవరుడు దొంగని కాంఠంబున సన్యాసి న్యాశ్రమం బతలం బించితిని నులభియను శ్రీ, జనకునితో చెప్పినట్లు భారత మందుకలదు.

ఇప్పటి పండితులలో బాలమందికి స్వతంత్ర జీవనాధారము లేకుండుటచేతను వారిజీవనము సంఘమువై సాధారపడి యుండుటచేతను, సంఘము లెల్లరు గవ్వతూపాత బుద్ధితో వ్యక్తి న్యాతంత్ర్యమును గొంచించుటకు నిచ్చగించ కుండుటను వారికిగల నిజాభిప్రాయంబుల బయలు వెట్ల నెరక “ఏయింద కాగోడు” గననలుల రింపవలసినవారుగ నున్నారు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిగరకు రెండు సంచికలు వెలువడి. ఏ. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో లిగినటులములతో కిథిలవలెవర్ణింపుమగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రిమూరము 600 పుటలు) ర సంచికలు, చందా రు 2-4-0 (ప్రోస్టిజిలో సహ) ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. వలమువారు—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింత్రాదిపేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

I.

వర్త భేదములు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మహా గురువు చేరుట.

మహావిజవాన లోత్సవపుడు మౌనపుడు మన రాజు
నారి కరణాలనును జూచి తీసుమంటి గులాబుకుతో బరి
కను ఆమహవిద్యోగి నంతయు యథామారులు (జి. లో,
మటకు నాలేఖితకే నేర్పుచాలను. : రు. శతకము పట్టవంటి
టకు విధేయ మౌనపుడు మౌనము జాలకరి చేతయింటను
నాగరకతి దగ్గరనువంటి. ఇకలె బానిసలు మునుమున్నుం
వలెన్నుచో! మన నాగరకతి ననె. కలె బానిసలు మునుమున్నుం
వలెను. ఆంధ్రోద్యమ మిలాలును దీప్తులు నామూలము.
నంగ జనదీపము లనదనిన మహాపురుషుల ప్రస్తావనలు చేత
పరివయ మౌనపుడు కలె బానిసలు మునుమున్నుం

విజయనగర సుస్థానధీశులగు శ్రీమహారాజ కృష్ణదేవ రాయ ప్రకృతియు రాజపుత్రులనాట ముఖ్యపట్టణముగు ఆజ్ మిర్ సందు మేయోకాతేజీలో విద్య నభ్యసించువాడగు. వీరిధయస్సు దాదాపు పదునాలుగు సంవత్సరములే యయినను వీరివాగ్ధోరణి చాల అమృతమయినది. ఆంగ్లేయభాషను బహు సాంపుగాను, వ్యాకరణము కముగాను మాటలాడెద్రు. క్రిక్కుట్టు ఆటయందు ముసవర్ణులు. హిందుస్థాని, ఉర్దూ, భాషలయందు వీరికి చాల పరిచయమున్నది. స్వభాషయగు తెలుగున్ననో వీరికి కరతెలములకము. వీరికి బుద్ధివశలత, ఉప కాంబుద్ధి స్వభావసద్గుణులు. స్వదేశాభిమానులును, స్వగుల ధర్మమందలి శ్రేష్ఠ వీరికిచాల మెరుగుగా నున్నది. వీరు ఇంక రి లేక 4 సంవత్సరములలోకాతేజి (డిప్టామ) యోగ్యతాపత్రికను పొందగలరు. అది యిచ్చటి ఉపాధ్యాయులయొక్కయు ప్రెసిసిఫలుగారగు వాడింగ్లెన్ దొరగారియొక్కయు అభిప్రాయము. అది యొకరం బ్రాయదున్నదు.

ఖలు

నా రలు.

మొదలుండి)

ము.

0:— 29 మార్చి “ఆంధ్ర

ర్యారావుపేటవార్తలు” అను

య కొన్ని కొన్ని యధాగమ

ని కొన్ని విషయములమాత్రము

గలమానస్థితినిబట్టి గ్రీష్మయనకు

మ కొన్నికొన్ని సందర్భములందు

మనానుటయు కృష్ణా గోదావరి

కట్టపోవుట కారణమగుటయు

జరుగుచుండ నట్టివారు గ్రామమునకుడ తటస్థించిన

నొక వింతలానిదికాదు. యువకు యువకులకు కలిసి వర్షము

లచే చెరువులకు బావులకు నీరువచ్చి పోయినానంటే. ఏ

యిబ్బందులు కలుగుచుండుటలేదు. ఒక శతశతాబ్దములను బావు

లలోనున్న నీరును తోడి తెచ్చుకొనుటకుగూడ సేవలులు వంగ

న, నవనాగరికులను నిట్టివారలకు శ్రమగానుండవలెనా

విచారించవలసియున్నది. అట్టివారలకుగూడ సుమారు 20

బిందెలుపట్టు పీపా 1-కి రు 0-1-0 లేక 0-0-9 వైసలకే

లభించుచుండ, మిన్నవిటిగి మీదపడినట్లే విలేఖరిగారు వ్రాయు

టకుగారణమహింసలకులన్నా మగాని యోచించ యోచించ

నీగ్రామమును మునిసిపాలిటిగాచేయుటకు నెడ విశ్వప్రయ

త్న మొనరించి జనులను మాయజేసి సభలికృతులలో, యెవరు

యిప్పుడింతువిషయమై మున్మునిపాలిటి తీసివేయ ప్రజలు పుపు

కున్న మహాజరికీ భంగములగుగ నుపాయము లాలోచిం

చుటలో ప్రధానపురుషులలో నట్టివారి కుట్రలను నివేలిఖరిగా

రిటువంటి కల్లబొల్లి మాటలవ్రాయుటకు తగించియుండురను

కొనుటకు తావుకలుగుచున్నది.

మండల సభ.

ఇదియొపురమునది-4-5 రోజులను సమావేశమై కొంతసేపు నిర్విఘ్నముగా కొనసాగినదని విన్నవించుటకు సంతోషమున్నా రముగాని కొన్నియంశములగున్న దెంప విచారముగా నున్నది. అందు చెప్పింపబడిన విషయములనుగూర్చి ముచ్చటించుటకుమందొక చిన్న చిత్రమును నుడువవైయున్నది. తొలితటి దినము సభాసభిరములలో దీర్చిగట్టుక వైపునను, మునుపటివ వార్తాకైపునను కూర్చొనసాగేముల నిష్కయంబడినదికాని మానర్యారావుపేట వాస్తవ్యులకక్కడి కేగునదికానిగ్ల యము నిలువక నందరేకముగాకలసి “కలగూరగంపయో” యనునట్లు కూర్చొనుట కనువలించిరి. అంతియగాక పరాయిగ్రామముల నుండిచ్చిన దీర్చిగట్టుకు నిచ్చినవలె టిక్కెట్లు మాగ్రామవాసులలో దీర్చిగట్టుగా నెమ్మ కొనబడినవారికి నొసంగరై. దానికి కారణమడుగ వారికవరము లేదని మొదటి రెండురోజులుజరి పిరి. దానివలన వాడిగట్టు కత్తుడంత యవసరములేకపోయి నది. పొడింపకుండిన ఫలితము తరువాత వారసుభవించనే య సుభవించిరి. ఆఫలితమేమియో సుందర్భమువచ్చినవచ్చు వివరించెద. ఇప్పటికి తుమిపుత. ఇక చెప్పించుటకు నిష్కయంబ బడిన సంగతులనుగూర్చి కొంతచదువకు కెటింగింప నవసరము యంశములను సభవారు తొ నేర్వరుకొన్న వరుస నంబర్లను మొదటి దినమున మాత్రము చెప్పించి, మా గ్రామము చేసికొనిగిని మరునటి దినముల వానిర్లయమును తప్పించి ప్రతినిధు ప్రముఖులగు వారి యిష్టానుసారముగ వారివరుసలేక తీర్మానములను చేయి మొదలిడిరి. ఈ గ్రామమును మునిసిపాలిటిచేయుటకుతగినదియో? తగినదియో? యనునంశమును దాని వరుసవరులలోనుంచి తప్పించి కారణమేమియో చెప్పలలో కాట్ల పెట్టుకొని ప్ర యాణమునకు నిర్ధముగానున్నప్పుడు చెప్పించుటకు మొదలు పెట్టుటయు, మివాదాంశముల కానివానికి ఉపపాదకులకొరిన దానికంటే మెచ్చుకాల మొసగుచు, వాదప్రతివాదకు లుండు ట, వివాదాంశ మనదగినదియూ, నిజముగా నీగ్రామముల నొప్పించుచున్నదియు, దేశీయజలక్షేమమునకై పాటుపత కంక ణము కట్టుకొన్న వారగుట ప్రజలమొర నామూలగ్రముగ వినదగినదియు వగు నీయంశములకు మాత్రము 10 నిమిషముల కంటే మెచ్చుకాల మొసంగుటకు వీలులేదని ఖండితముగా జెప్పటయు నందువై ఉపపాదకుడు కాలము చాలదని విన్న వింప వివాదములు నుడివిన తరుపరిమరల కాల మొసంగెదమని చెప్పియు నట్లు జరిగింపకుండుటయు తటస్థించ, కష్టపరంపర లలో నుండి మిగుల చింతకొంతులే మండలసభ సమావేశ

మకుననియు వ్యాయమాదులగుట వారు తమకన్యమలనుబాప తమకు తోడ్పడుదురనియు కొండంత యాశతోనుండి వారి ఖర్చులకని మూడు 100-0-0 రూపాయలు లీదీగ్రామముల కలవ వనూలుచేసి యిచ్చి వారి నెంతో దైవసమానులగు నెంచుకొనుచున్న గ్రామస్థుల యాశ విరాళముగు సమయము రాగా వైయంశములనున్నటిని వక్కా జించుచు వ్యాయ విరు ముగా మండలసభ జరిగిండుట భర్తవగా నుండలేదని నొక్కి చెప్పిన యొకడిలిగేటువై మఱికొందరు డి కే కును వ్రెసిడెంటుగారికిని నిమగ్న రణముగా నా గ్రహము కలిగినది. రాను రాను యిదివఱి కొకసారి మూరతులలోజరిగిన కాలగ్రెనుమాదిగా పరిణమిలునేమాయని యనుకొనవలసివచ్చినదిగాని దైవాను గ్రహములను కట్టుగాక పాదుంకాలము మఱల వానివయము ను గూర్చి చచ్చించెదమను తీర్మానముతో కొంతకలుకు నిలచి నది. తరువాత మఱియొకచిట్టి సుభవించె. గృహములకేగు నప్పు డొకానొక ప్రమాఖులు లేచి “దీర్చిగట్టుగా నెమ్మ కొన బడి టిక్కెట్లు నొసంగబడినవారె వాటిసాయంకాలము సభకు రావలసినదనియు లేనివారు రాకూడదనియుచెప్పిరి. దీనినిబట్టి యూహించ మునిసిపాలిటి కేర్వకులకు కారణభూతులు ను మండలసభవారును కలసి నీపన్నుగడ బన్నిట్లు బాడ కట్టుచున్నది. వైసలదీని ముందువరకున్న ఫలిత విడిచి! అట్లు ఖండితముగా నుడువబడుటచేతను తమకు టిక్కెట్లు లేని కారణముచేతను మాగ్గి మిడిగేట్లు వాటిసాయంకాలము సభకుకల్గి రైరి. ఉపపాదకుడువైక యేదోయొకలేఖనుమాత్ర ము సభవారి కంపివారట. వాకాలేఖదొరకకుండుట నిందుప్రక టించె లేచి. లభించిన ముందుసంచిలో ప్రకటించెన. సభవారు సాయంకాల మా వివాదాంశము నెట్లు తీర్మానించుకొనిరో తెలియదయ్యె వ్యాయవిరుద్ధముగా జరుగుటకు జరిగిం చుటకు కారణము తెలియదయ్యెగాని యీ గాగ్గిములలో మున్మునిపాలిటి పెట్టుటకు పాతుపూతులైనవారి తారకమం తోపువడేశమున నింత యధర్మమునకు కారణమైనదని మాత్ర మూహించవలసియున్నది. ఇదియట్లుండ పురవాసులంద రప్పు డేకగ్రీనముగా వ్రెసిడెంటుగారిలో “అయ్యో! మిమ్ము మొల వినుకుండుటయొక్క యితర గాగ్గిములనుండి కచ్చి పుట్టి ధులంధరించితిమిలముగ నుండుదని బోధించుటలు నెలవిచ్చుచున్నాడు. అదిగూ గగ్గివాచారమేగాని కేజుగా దని” మొలలు వైపు “ఇదివరకు పాట్లలోనిపోయినదాని విషయ మై పుచ్చువచ్చిన తమ తెలివి తక్కువను నూచింపునని వ్రెసిడెంటుగారు నడిచిరి. అట్లయినచో ఆనాడు విమర్శించిన కరణములనీయియ గ్రామ్యాణకొడూరిలోని ముకికాల్వలవిషయము నివరణకొకసారి ఖండితముగా వీలులేదని పుట్టుకము వారివలన ను త్తతము పుట్టుబడినవియేదా! వానిన్నింటింది చురల పుట్టుకమువారికి విన్నవించుకొనునట్లు తీర్మానించు కొనిరే? తెలుపుల నెమ్మ కొనుయోచన వారికప్పు డెంచు బో యుకో తెలియజాలదయ్యె! తారకమంత్రిముయొక్క బలిమి వారి వాతీరున పెడతొక్కల దొక్కించెగావోలు.

ఆంధ్రవిద్యార్థినంపు సమావేశము.

పత్రికాధిపతి గారూ! కావలసినన్ని ఉత్తరాలు ప్రయించారు. కావలసినన్ని యభిప్రాయాలు వెలిబెట్టారు. ఆఖరుకు పాటింపుకూడా వాయింపారు! ఏమిప్రయోజన మయ్యా! చెవిటివానిదగ్గర కంఠంఉండితే వాడు దాన్నిచూడ నైనా చూస్తాడు? మా విశాఖపట్నం విద్యార్థులు పత్రికలు కూడా చూస్తామా? ఏమి అగౌరవమైమాట! నేను కొంత కాలము విశాఖపట్నములో చదివాను. సంగతిసందర్భాలు నాకు కొంచెం తెలుసును. అందుచేత చెప్తాన్నాను. మీరు వచ్చినన్ని పత్రికలలో వ్రాయండి మావార్తకంటబడవు. ఆపయిన నిద్రపోతున్నారని అళికోండి, ఏమైనా అళికోండి, క్రియమట్టుకు పనుకూర్చు అంతేకాదు.

విశాఖపట్నంలో కాలేజీవిద్యార్థులు ఫిబ్రవరి నెలాఖరు నుంచో తత్కూర్వంపంచో పరీక్షగోలలో పడి ఉంటారుపోనీ నూర్కూలకై నా తెలుగుసృతికలై నా తెప్పించేవారులేరు. అందు చేత ఇవి అక్కడి విద్యార్థుల కేజీలకు చేసికొని పని చేయడం ఎట్లు!

మే, రెండవవారం సమామిన్నాన్నది. నెలలల్లాగోజు లలో పడ్డది. వ్రాయండి వ్రాయండి మీయిష్టంవచ్చినంత వ్రాయండి! కా సంతోషరాంతము వజుకూ వ్రాస్తూనే ఉం

డండి. మల్లియేటి ఆంధ్రాకాన్ఫరెన్సునాటు చేయవలెనాయు. అప్పుడు తిరిగి యిదేగోల లాభాలేకు. ఎవరై వా నిశ్చ యంగా ఆవిషయంలో పనిచేయాలి ఉన్న వారుంటే, లెండి, నకుములు కట్టుకోండి. విశాఖపట్నం విద్యార్థులు చేసారని వెల్లడిముకుం పెట్టుకొని తరుణం పోగొట్టుకుంటే లాభంలేదు. ఆంధ్రకాన్ఫరెన్సుకు దేశదేశాలనుండి ఆంధ్రవిద్యార్థి బృందము సమకూరుతుంది. క్రియా ప్ర ధానంకాని, మాటలుకావు. మనమందరమూ చేరుతాము కాబట్టి మనమే, ముందుగా ఒక సంఘముగా ఏర్పడి, ఆనాటి కొక నాలుకైదురోజులు ముండుగాపోయి కార్యదర్శులలోను మిగిలిన. వారలలోనూ మాట్లాడి, కాన్ఫరెన్సుకు ముందో తర్వాతో, చిన్న బిజినెస్ మీటింగు పెట్టుకుందాము. అంతేకాని యాయేటికి సర్వవిద్యార్థి జనసమావేశం అయ్యేటట్లు వెల్లడి ప్రయ. ఈసందర్భరానికై నా ఈనాగ్రతపడితే ముందు సంతకన్య రానికి బాహుటంగా ఆంధ్రకాన్ఫరెన్సులోపాటు మన విద్యార్థి జనసమావేశం కూడ సమకూరుతుంది. ఈరీతిగా పని చేగా మంచేలేండి, పత్రికలో మీమీషేర్లు వ్రాయించండి. ఆనాటి అనుకోని నాలురోజులుముందుగా విశాఖపట్నంలోచేయుదము పని వారంభింతము.

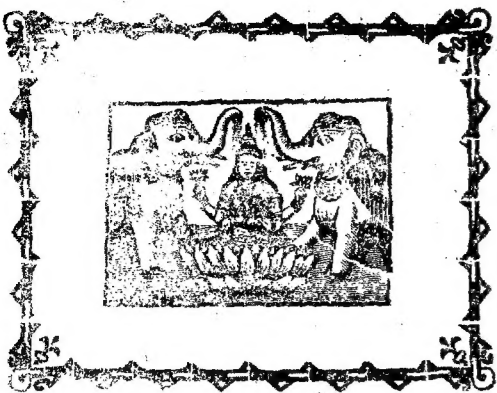
ఉత్తర గ్రామాల విద్యార్థిసభ అళికోండికిగా గాని అంత రించింది. నానగరోజులు మాచ్చట. ఉత్తరగ్రామాలంతా యైనా తిరిగిందికాదు. దోష మెక్కడన్నదో నాకు తెలి యదు. పుట్టుమింపబడినమాట నిజం. అంతకన్న ఇది వెల్లయెత్తు వాదాదిపడితే చెయ్యి నోరు కాలుతుంది. మాడునాళ్ల ముచ్చటగుతుంది ఈయేడు మనం పెట్టులని తొందరలేదు. వచ్చే యేడు కే గ పెట్టవచ్చును అంతగా కాదు, యాయేడే పెట్టాలి అంటే నెంు అట్టబడతానో, తేక డిసంబరు లోనో పెట్టుకుంటే మంచిది. అంతేకాని కాట్లచేతులు దిరుగ తొక్కుకొని పూర్తిగా ఒకనెలై నా వైసులేకుండా పని ఆరంభిం తామంటే సాగదు. ప్రయత్నము చేసిన నిష్ఫలము. ముందునకుగూడా వినియోగంలేకుండా పో తుంది. విశాఖ పట్నం సమద్రంతో మన యాయేడేకాల్వలని కలిపి స్నానం చేసికొనాలి ఏమంటారు!

కనకశే కొరేడి మరేమీకాదు జిల్లాకొక్కరు యద్దరు చొప్పున విశాఖపట్నంలోకలునుకొని నాలుగు మూడు రోజులు ముందుగాపోయి ఆంధ్రకాన్ఫరెన్సు సంఘాధ్యక్షు లతో ముచ్చటించి వారిసలపువుచ్చుకొని యాయేటికొక బిజినెస్ మీటింగుతో సంతోషింతాము. వచ్చేయేడు కళ జరుగ దానికి కీలయ్యే సమపాయాలన్నీ అలోచింతాము. ఇది మీ కందరకూ యిష్టంగాఉంటే, ఓ ఆంధ్రవిద్యార్థులారా! వీడి మీయిష్టం తెలియజేటట్లు నాలుగుసూలలనుంచి నాలు గుత్తరాలు పంపించి, ఆంధ్రపత్రికాధి పతిగారికి, మీ నామము లియ్యండి! మీ యభిప్రాయము లన్ని వైకితెలిస్తే మాకంద రికి సంతోషం. మీంతా ఆలాగున పనిచేయడాని కిష్టం ఉంటే, మా గోదావరిజిల్లా విశాఖపట్నంజిల్లాలు నెనుకపడవు. పడినా మనమిది సరుకోవచ్చును. కాబట్టి త్వరపడి పత్రికా మూలముగా మీ యభిప్రాయములు తెలిపితే, ముందు సంగతి నాలోచింతాము. అంతేకాని ఆమూలనుండి ఓ ఉత్తరం. యీ మూలనుంచి వొకటి, సరదాకై రాస్తే దానివలన ప్రయోజం లేదు. సాటింపులవలనలాభంఉండునని నాకుతోచదు. ఎన్నాగు మన మీసంగతి కేపరులోవ్రాసినా, మన విశాఖపట్నం విద్యార్థులు గమనించేటట్లు కనపడదు. క్రియా కూర్వమై వాగ్ధోషి కలదు కలదు. సర్కారుల విధ్యార్థిసభ గలీ నాలోచించండి. కార్యము సానుకూల మయ్యేటట్లు మాత్రంచూడండి. ఇంత వజుకు వ్రాసిండుకు మన్నించాలి.

చిం. శ. ది.

గ్రాంటు:- రామనాథపురమునందలి ఎన్. ప్రొగ్రాంటులుభవనమును పొడిగించుటకు తామియకలవిన విరాళము (గ్రాంటు)ను దొరతనమువారు 5400 రూపాయల నుండి 6810 రూపాయలకు మెచ్చించిరి.

గోల్లెగారి స్మరణవిన్నాము:- మదనశర్మివ్రొ నూర్కూలు ఉపాధ్యాయుల సుఘముచా రీ నెల 9-వ-వ- సాయంకాలము సభకుడ, క్రితీకేపులైన్ గోపాలకృష్ణగోగారి పోటోగ్రాపుటమును సంఘసభిధనముతో కొని పాతకాల కిచ్చి దానిని విద్యాలలాభవసనం దొక ముఖ్యప్రదే నుంచుటకు కార్యనిర్వాహకులను ప్రార్థించుటకు తీర్మానిం చిరి; ఈపాటోగ్రాపు కు 25రూపాయలను ఖర్చుపెట్టుటకు తీర్మానించిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 13-తేది.

మంగళవారము.

ఆంధ్రవిద్యార్థిమహాసభ.

ఆంధ్రజాతమున నన్ని సంఘములయందును నూతనోద్భవ ప్రభావముచే ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణ వాంఛి పోషకముగాను విద్యార్థిసంఘముననుపొడ నూపినది. నూతనవికాసమెప్పుడును ఏదేశమునను మొదటవిద్యార్థులలోనేయంకురించి వానినుండి క్రమముగా ప్రజలంతయు ప్రాకుచుండుట చరిత్ర మున సుస్పష్టము. మన యాంధ్రదేశమునందు కూడ నీ నవీనయుగారంభమున చలనము చూపిన వారు విద్యార్థులనుటయు తప్పుగాదు. విద్యార్థులెల్లప్పుడును లోకానభవము విశేషము లేనివారగుటంజెసియు జనివారగుటనుజేసియు కార్యసాధనమువంకకు దృష్టి నిగుడింపలేక మహాత్మాహ ప్రవాహమున ఒడి మొనటమొగట కొన్నియని వాద్యమగునామమాకు పాత్రులగుచున్నాడు. అట్టి లోపములు పొసగకుండునట్లుగర్చుటకు రెండుపాఠములుగలవు విద్యార్థులను నూతనభావ నూతనా దర్శములనుండి భూరిముగానిడుట యొకటి. ఇది వివేకయుక్తముగాదు. నేటివిద్యార్థులే రెండోపాఠము. నేటివినాయకులు. విద్యాకాలమేయుత్తమగుణ సంపాదనమునకును నుత్తమాదర్శ గ్రహణమునకును తావలము. లోకముతో సంబంధము కలుగనియక విద్యార్థులను వింతవాతావరణమున బెంచినచో వారులోకయాత్రకు నారంభించునట్టికి వింతమానిసులై ముందుకు వెనుక లేరుగ లేక మిత్రులెవరుకత్తువులెవరు అనువిషయమును కనిపెట్టుకొనజాలక తాననమోతన దేశమనమోత గ్రహింపజాలక నలుగురలో మెలగుట నలుగురతో జీవితమున సంబంధములు కల్పించుకొనుట యనుపాత్రభావ ఎటుబోయిననేమగునోయని వెరుచుచు అసమర్థతచే నాడంబరపాలు పెంచుకొని యధికారము నడపు కొనజూచుచు కుంక్షిభరత్వమున కాలము గడప వలినవత్తురు. ఇట్టి భర్తవసానము వృత్తికిగాని దేశమునకుగాని నిరుపయోగి మగుటంజేసి నాగరక దేశములం దెల్లడలను విద్యార్థిదళియందు మానవులకు సర్వవిధములగు సాంఘిక సంబంధములును సాధ్యమగుంత వరకు ననుభవము లోనికి వచ్చునట్లునర్చి నేర్పరచుచున్నాడు. ఈ యభిప్రాయానుగుణ్యముగనే 'రెసిడెంట్ల యూనివర్సిటీసు' అనగా గురుకులావాస విశ్వవిద్యాలయములు నెలకొల్పబడియున్నవి. ఈ పద్ధతియే రెండవ పద్ధతి. సర్వైయనపద్ధతి. గురుకులావాస విశ్వవిద్యాలయములలో గురువుల విచారిణకు లోబడి విద్యార్థులకు ననేక స్వాతంత్ర్యముగలవు వసతిగృహములు, ఆటలు, సంఘములు, సమావేశమాలు, చర్చలు, ఉపన్యాసములు, ఎడనెడ దేశములోని యుత్తమవృత్తుల ఆగమన దర్శనములు, వారితో

సంభాషణలు, విద్యార్థుల వినోదార్థము నడువబడు యాత్రలు మున్నగున నెల్లయును తత్త్వాల పరిస్థితులతో నీవిద్యార్థులకు పొందుకలుగ జేసి వారిపూర్ణ పరిణామమునకు సహకారులగు చుండును. అట్టి గురుకులావాసపద్ధతి పొసగక వర్ణభేదములచేత భాషభేదములచేత మరి ఇతరభేదములచేత సంఘభావము తక్కువగానుండు మన దేశమువంటి దేశమున విద్యార్థులస్థితి వారిభవిష్యత్తున కంతసహకారికాదు. వారియంతట వారిని వదలిన యెడల నుత్సుకులై వివేక ప్రవర్తనకు పాల్పడుదురను భయముచేత విద్యార్థికారు లప్పుడప్పుడు నిర్ణయించు నిబంధనములు మన విద్యార్థులయొక్క సహజవికాసమునకు సహకారులగుటకు మారు వ్యతిరేకములగుచున్నవి. మనదేశమున నింతదనుక విద్య ప్రభుత్వోద్యోగ ములకయి యే గడించుట తలపెట్టబడు చుండెనునని వికాస నష్టమునకంత మనవారు వెరపు జూపలేదు. కాని ఇప్పుడిప్పుడు మనమును విద్య యనునది ప్రభుత్వోద్యోగ మాత్రమునకు గాక సర్వకార్యసాధనమునకును నాధార ముని గ్రహించి యుండుట చేత, మన విద్యా వంతులనుండియే మన దేశమునకు కీర్తిగడించి మన జాతి నుద్ధరింపగల మహాత్మాత్ములు, మహావీరులు, మహాకవులు, మహావక్త్రులు, మహారాజానిత్యులు, మహాగురువులు నగు మహాపురుషులుదయింతురని నమ్ముచుండుటచేత నేమాత్రమయినను మనవిద్యార్థుల మనోవికాసమును నడచు నిబంధనను మనశక్తియున్నంతవరకు నెదిరింపవలసి యున్నాము. ఏమాత్రము మనవిద్యార్థుల తేజంబును వెంచు ప్రతిష్ఠావననను మన సర్వవృత్తులను ధారపోసి నిర్మోచవలసియున్నాము. మనదేశమున వసతిగృహములు మెరుగుచున్న గురుకులావాసపద్ధతియూరెనియ ముఖమునకున సంకురించుచున్న విద్యాప్రతిష్ఠావనలొకను నెక్కువగా ప్రభుత్వార్థికారులచేతగ్రహింపబడిన యుండుటచేతను కలిగిన శాస్త్రపాటి యభివృద్ధి గురుకులావాసపద్ధతితో బోల్చుటకైనను తగినంత లేకపోవుటచేతను విద్యార్థులకును నియమ నిబంధనలకు లోబడియే కొంతవరకు సాంఘికజీవనపు ననుభవములను కలిగించి దేశప్రజానాయకులయందు వారి కనురాగము కలుగునట్లునర్చి వీరి పరిపక్వాభిప్రాయముల లాభమును వారు చెందునట్లునగూర్చి పాటుపడుట యిప్పటిస్థితిలో నాంధ్రదేశజులకు కర్తవ్యము. ఇట్టికర్తవ్యమును సూచించినవారు విద్యార్థులేయెందలకును మనము సంతసింపవలసి యున్నాము. కొంతకాలముగా ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభనుగుంచి యీప్రతికలో ప్రచురమగుచుండు లేఖలను మాచదువరులు తిలకించియే యుందురు. అట్టిలేఖ మరియొకటి నేడు ప్రకటింపబడుచున్నాము. ఇందులో నియ్యబడిన సలహా మిక్కిలి చక్కగానున్నది. ఆయా మండలముల నుండి విద్యార్థుల ప్రతినిధులు ఆంధ్రమహాజనసభా సమావేశసమయమున సమావేశమయి యచ్చటి ఆంధ్ర నాయకులతో విషయములన్నియు నాలోచించుకొని ముందువెరుకలు విమర్శించి తెలిసికొని రాబోవు సంవత్సరమున కార్యసరణి బాసవలయుననుట యెంతేని సమంజసముగానున్నది. ఆంధ్ర మహాజనసభవారి కవసరమని తోచునని విద్యార్థులవిషయము లరయుటకు మహాజనసభాసాసముననే నొకచిన్న యుపసంఘము నేర్పరచి విద్యార్థుల ప్రతినిధుల సలహాలను విని తీర్మానించునట్లు నియోగించినను సక్రమముగా కార్యసాఫల్య మగునని నమ్ముచున్నాము. ప్రజానాయకులతో నాలో

చింపక త్వరత్వరగా యుత్సాహమాత్రపుటకంటె నిజముగా సమావేశవరులు ప్రయత్నించి సఫలకంఠయు మేలగునని మ

కాకినాడలో మెకా, శాలను స్థాపించుటకు ప్రచారము చేసినది. అచ్చట డి. పి. డ. మొకటి కలదు. డి. పి. డ. రు 33,460 లని మదింపు ననుసరించి ప్రభుత్వమువారి కొని అచ్చట మై విద్యాల న్నారు. పరిశ్రామికాధికారి న్యాయ నిబంధనాధి:ములను పిదముచేయ నుసినదని నియమితులైనాడు. ప్రభుత్వమువారు చేసిన యీ యేర్పాటునకు మనము సంతసింపవలసినదే. విశాఖపట్టణములోనుండు పెముంటు. అలాయిసియను పాఠశాల ఆ జిల్లాకు ప్రస్తుతము చాలియున్నదని చెప్పుటలో జిల్లా జిల్లాకును నిట్టి విద్యాలయయొక్కటొకటైన నుండవలెనని తలపెట్టినట్లు సూచించుటయు సంతోషదాయకమే. ఇట్లు సూచించుచు గూడ కాకినాడలో స్థాపితముకాబోవు విద్యాలయమును ఉత్తరప్రదేశ్ విద్యాలయమని వర్ణించుట కొంచెము విమోచనకము. ఇంతే కాక ఆంధ్రదేశమునకు విద్యుత్తు ఇంజనీరింగు విద్యాలయము కావలెనని కా. శ్రీకృష్ణగారు ఘోషించు మండ దేశమంతయు ఇంజనీరింగు వైద్యము రెండు విద్యలకును నాంధ్రులకు సమపాయములు చాలవని మొరపెట్టుచుండ నెక్క కాకినాడలో చిన్న విద్యాలయము నిచ్చుటయంతసంకల్పితి కాకణము కాజాలదు. కావున ఇచ్చిన దానికి ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు ని కను నియ్యవలసిన దంతోకలదు దాని నాలోచించి పనిబూనుడని నొక్కవక్కాణించుట యవసరమై యున్నది.

నెల్లూరునకు శ్రీయుత రేబాల, లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి యాదార్యముచే పురభవన మేర్పడినది "వర్ధివ్యమాణ సంఘము" వారి యుత్సాహము రెడ్డిగారి యాదార్యము యొక్క ప్రకాశము నిను మదిప జేసినది. తిక్కనపుస్తక బొండాగారము పుర సౌకనమునకు నలంకార ప్రాయముగా నుండుట యాంధ్ర దేశమునకు సమ్మోదావహము. నాటక ప్రదర్శనాభి వృద్ధికిని సీపురసౌకము తోడి గునను ఆశాంకురములు పొడగట్టుటయు శుభ సూచకము. రానుండు మండలసభ ఈసౌధమున సమావేశమగు నట్లేర్పడి యుండుట లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారికి నానందదాయక మగుట యొక వింతగాదు. అచ్చట సమావేశముకానుండు ప్రతిభులలోని యాంధ్రులుగూడ తిక్కనామాత్యుని దలంచుకొని యొక్కమారుగ నానందితురనుటకు సం దేహములేదు. పురసౌధము ప్రజాజీవితమున కొక పట్టుగొమ్మ. ఇంతకాలమును నాంధ్ర మండలములలో ప్రజాజీవితమున కంతపేరు గాంచననెల్లూరున నీ పట్టుగొమ్మను కల్పించి యిచ్చిన లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ఆంధ్రలోక కృతజ్ఞతకు పాత్రులనుటలో సతిశయోక్తి యేమియునులేదు.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:—ఉప్పుపన్ను గాక ఇండియా
దొరతనమువారికి 1914-15 నుండి మూల్యముంకములవలన 958
లక్షల రూపాయలు వచ్చినవి. 1913-14 నుండి 1288 లక్షల
ఆదాయమువచ్చెను. అనగా షాహజాదీనవద్దరమునకన్న సుం
ములవలన వచ్చిన ఆదాయము 180 లక్షలు తగి నది. 1914

15 సంవత్సరములనుండి 15 లక్షలు అధిక మంకము వచ్చినది. దీనికి కారణముగా ఆ పోరాటమున విఫలమైనదిగా దిగుమతియగుట దిగుమతియైన వెండిమీద వేసిన మంకమువలన యిదివరకు కన్న 55 లక్షలకు అదనము వచ్చినది. వెండిభరలు కన్న నందున ఇతర కారణములనుండి వెండి విఫలమైనదిగా దిగుమతియైనది. మంకము వల్లగా వచ్చుటకు యిదియే కారణము. పంచదారమీదను వచ్చు 46 లక్షలు తగ్గినది. తయారైన వస్తువులను వచ్చుచున్న లో 46 లక్షలు, దూదిగుడ్డమీద వచ్చుచున్న లో 59 లక్షలు. లోహములమీద వచ్చుచున్న లో 24 లక్షలు, సారాలమీద వచ్చుచున్న లో 12 లక్షలు, మందులు, రసములమీద వచ్చుచున్న లో 5 లక్షలు, ఎరుమతియగుటయునుమీద వచ్చుచున్న లో 46 లక్షలు. హిందూజాతముల తయారైన దూదిబట్టలమీదవచ్చుచున్న లో 5 లక్షలు తగ్గినది.

బాడుగబండ్లు.

కొత్తరూట్లు.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— కలకత్తా నగరమునందు యీ నెల ఒకటవతారీఖునండి బాడుగబండ్లును సంబంధించిన కొత్తరూట్లను అమలులో పెట్టిరి. ఇవి అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి బండివెనుకలాంతరులలో దీపములేను. బండి వడిగా నడిచినది. ఒకవిధిలోనుండి యింకొకవిధిలోనికి వెళ్లునప్పుడు పోలీసువారి ఆత్రేయ ప్రకారము చేయలేదు. అను స్వల్పకేసులను రోజు 40, 50 చొప్పున పోలీసువారు చేయుచున్నారు. కలకత్తానగరము నందలి బండియజమానులు, బండి తోలువారు 200 మంది కలిసి నేడు సభచేసి కొత్తరూట్లు అమలులోకి వచ్చినందున బండి యెబ్బండిగా ఉన్నది. స్వల్ప సేవములను గొప్పజరిమానలను విధించుచున్నారు. బండి వెనుక దీపము ఉన్నచో, తిరిపోయినచో మాటి మాటికి చూచుచున్న గాని తెలియదు. పోలీసువారు చెప్పినంత మాత్రమున వడిగా తోలించుట పెద్దజరిమానాలను విధించుచున్నారు. వడిగా పోవుచున్నది లేనిది చాల అనుభవముగల బండితోలువానికి తెలియునుగాని పోలీసువానికి ఏమి తెలియును. అది బండితోలువారు చెప్పుచున్నారు. కొత్తగా ఏర్పరచిన బాడుగబండ్ల సుఖములో మెంబరుగా చేరుటకు యిదివరకువల్ల ప్రతేక రుసుము రిరూపాయిలుగాక, యిక నుండి 18 రూపాయలు చేయవలెనని తీర్మానించుకొనిరి.

ప్రాధానము జగదీశ చంద్రబోసు

హిందూజాతమునకు తిరిగివచ్చుచుండుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— ప్రాధానము జగదీశ చంద్రబోసుగారు కలిఫార్నియాలోని లిలండుస్టానర్డు విశ్వవిద్యాలయమున ఉపన్యసింపినతరువాత, వెనెజువ ప్రదర్శనమును దర్శించి, జపానుకేసుదురు. అక్కడ జపాను విశ్వవిద్యాలయమునందు ఉపన్యసిచి, పోరాట దయచేసి అక్కడనుండి ఉపన్యసింపెదను. వీరు ఆచారకానుండి జపాను చినాదేశముల మీదుగా శ్రీహిందూజాతపువ్రతిగాకు సమ్యంతించిరి. వీరు జానుమధ్యభాగమునకు హిందూజాతమున చేరుదురు.

సంతాలుల దురాగతము.

పోలీసు నూపరిం పెండెంటును కొట్టుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— దీనాజపురము జిల్లామంత్రి రాక్షసున వసించుచున్న కొందరు సంతాలులు గండ్రగోళము చేసిరి. పూర్వమిశ్రాంతమున కేరములును బండిపోటును విశేషముగ జరుగుచుండెను. పోలీసులు అరబడిజరిగినచో, ఆ గ్రామమునకు పోలీసునూపరిం పెండెంటుబర్ల నుగారు కొందరు పోలీసులుతో కలిగి గామపంచాయితీ కలిసిచూట్టాడిరి. సంతాలులో నొకడు నూపరిం పెండెంటు ముఖముమీద నొకకుండతో కొట్టెను. మండలో తేనేటి గెలున్నది. వీరికాలి మీదకుండ నొకడు పోలీసును బాణమున వడలేక. తరువాత కొత్త మరకొందరు పోలీసులులను తీసికొనవచ్చి ఈ దుర్మార్గులను పట్టుకొనిరి వీరువిల్లుబాణములు మున్నగు సాధనములతో వీరుపోరాడి పోలీసువారికి లొంగిపోయిరి. ఈదుర్మార్గులలో పాతికమంది అరెస్టులోనున్నారు.

లాహోరు.

కొత్తశాసనము

కొంపేము ఆలస్యము

లాహోరు ఏప్రిల్ 12:— లాహోరులోను, ముల్తాను లోను కొత్తశాసనము ప్రవసించి తీసులను విచారించుటకు కొత్తలను ఏర్పరచిరి. కేసులను యీ కొత్తలలో విచార

ణకు పెట్టుటకు కొంపేము ఆలస్యమును. లాహోరు దుట్ర కేసు విచారణయీ నెల 25 వ తారీఖునాడు ప్రారంభమగును.

పంజాబుకు తీర్చిదిద్దు

సిద్ధా ఏప్రిల్ 12:— పంజాబుకు ఫిఫ్ జడ్జిగనున్న సర్ అర్థర్ కన్ సింగుటకొగారు తరువాత సర్ జోనాస్ బాన్ ల్కొగారిని పంజాబుకు ఫిఫ్ జడ్జిగ నియమించిరి.

హిందూసభ.

కొత్తకార్యములు ఎన్నుకొనబడుట.

లాహోరు ఏప్రిల్ 12:— యావద్భారత హిందూ సభకు ఆవరణిత కార్యములనుచేసేజాగాగు అధ్యక్షులుగ ను, ఆవరణిలు రాయబహద్రులు సుఖవీరసింగుగారు, జనరలు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రతిరాజధానియు తల ఒక ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనును. ఆవరణిలు రాయబహద్రుల హాజరుగదగారు పంజాబునకు యెన్నుకొనబడిరి.

లక్నో

బ్రిటీషు ఇండియన్ అసోసియేషన్.

లక్నో ఏప్రిల్ 12:— బ్రిటీషు ఇండియన్ అసోసియేషన్ వారిసభ బలరామ్ పూరు మహారాజుగారి ఆధిపత్యము క్రిందజరిగినది. హార్డింజి ప్రభువును మరికొంతకాలము ఇండియాకు వైస్రాయిగానుంపుడని రాజుగారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి. ఇప్పుడు ఆయోధ్యలోని జాలో జామిన్ కమిషనరుక్రింద నున్న కొర్టును ఫిఫ్ జడ్జిగాచేసి, అధ్యక్షుడు ఆయోధ్యలోని గజాలో ప్రత్యేకముగ హైకోర్టును స్థాపించవలెను అని అసోసియేషనువారు తీర్మానించిరి. సంయుక్తరాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహకసభను యిప్పుడు పెట్టవలెనని అవసరములేదని ప్రభువులసభవారు చెప్పటం అనుచితమనియు, సంయుక్త రాష్ట్రములకు కాన్సిలుతో సహా గవర్నరును ఏర్పరచవలెనని దనియు తీర్మానించిరి.

బర్మా

ఒకయుర్రోపియను

హోటలులో చచ్చిపడియుండుట.

రంగూన్ ఏప్రిల్ 12:— హోటల్ అనుష్ఠితరులలో యిదివరకు ఫిఫ్ అక్సిగనున్న సి. వి. జాకబ్ నన్ అను యుర్రోపియను యిప్పుడు రంగూన్ నగరమునందలి రామల్ హోటలులో చచ్చిపడియుండెను. అతనిముఖము మీద తుపాకిగుండుదెబ్బ యుండెను. కరమువద్ద పిస్తోలు, ఖాళీయైతోటా పడియుండెను. పోస్తులు పోరాటాటక చేలి దెబ్బతిగిలి చనిపోయినాడని పోలీసువారి పరిశోధనవలన తెలిసినది.

టర్కివారు జర్మనుల బెదరించుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 12:— బర్లేయా దేశ ఖ్య పట్టణమున సోఫియానగరమునండి లండన్ ట్రెయిన్ ప్రతికూ యీకిండి టిల్లి గామమువచ్చినది:— యావనతురుష్కులు సర్వ యావయిదండెత్తుటకును, బర్లేయా ను భయపెట్టుటకును అట్లుచేసి జర్మనీనుండి టర్కి ఆయుధములు మొదలగు యుద్ధసామగ్రి నిరాపూటముగ పంపినట్లు చేయుటకును, 8 లక్షలసేర కావలెను. బర్లేయా ను బెదిరించినదని జర్మనీని కోరుచున్నారు. ఈ విషయములో మాట్లాడుటకు జనరలు వాన్ డర్ గాట్టు గారును, హాలీలుబేగారును బర్లీనునగరమునకు వెళ్లి వారు. జర్మనీవారు యీ సాహాయ్యముచేయుటకు నిరాకరించుటకును, తాము మిత్రముండెకా తో సంధిచేసికొనెదమని యావన తురుష్కులు జర్మనీని బెదరించుచున్నారు.

కోమిల్లాలో బుదిపోటు.

చాటామును దోచుకొనిపోవుట.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— ఒక కోమిల్లా విలేఖకు డిల్లు తెలియ జేయుచున్నాడు:— అస్సాము బంగాళా రైలుతే మీదికి నాయనపురము స్టేషనుకు హుకుమైల్లదూరములో బాట్లా అను గ్రామమున్నది. ఈ గ్రామముగారి గొప్పధనస్వామి యింటిలో కొందరు యువకులుచూచుచాలతీసి దోచుకొని పోయిరి. గ్రామస్థులెరియును తీసుకేపోయినారు. ఈకొంగల బాడ తెలియలేదు. ఇంకను పట్టుకొనబడలేదు.

పోవుగాని దర్శించి మాట్లాడుట.

సంధి ప్రముత్తములు జరుగుచున్నట్లు వాసింగుటనులో చెప్పుకొనుచున్నారు. వీరి కంటకు జర్మనులే కారకులని ఆమె రికాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. జర్మనులు రోము నగరము

దన్నై కై నగరమునకుపోవుగాని దర్శించి చాలసేపు ముచ్చటింపెదరు. యుద్ధము త్వరలోనే ముగియును. అంతటనేదని ఆమెరికావారిని పోవుగారు కోరిండు.

ఒక జిల్లాను జిల్లా మరగాము.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 12:— దీనాజ పురములో పెనున్న జడ్జిగనున్న బి. వి. నికోల్సు ని. సి. ఎన్ గారు నిన్న ఉదయమున చనిపోయిరి.

బెంగాలు నేషనలు ఫండు.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 18:— 9 వ తారీఖున బెంగాలు నేషనల్ ఫండు సంఘమువారి సభ బాటు మోతిలాల్ ఫూలేగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినది. బంగాళా విభజనయైన కొద్దిలోపలకు దేశీయ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి చేయవలెనను ఉద్దేశముతో ఈఫండు ఏర్పరచబడినది. ఈ పరిశ్రమల అభివృద్ధికి పెన్ను దును వినియోగించలేదు. ఈఫండుకు ధర్యకర్తలను ఏర్పరచినారు. ఈఫండును తిగువిధమున ఉపయోగించుటకు సలహా చెప్పటకుగాను ఒక సభకమిటీని ఏర్పరుపుడని ను రేంద్రనాథ టెన్జీ గారు సలహామిచ్చిరి. వారిసలహా ననుసరించి ఒకసభ కమిటీని ఏర్పరచిరి.

జర్మను సబుమెరైను.

ఒక గ్లాస్గో స్టీమును ముంచుట.

లండన్ ఏప్రిల్ 18:— స్కెన్స్ డెంటు అను ఒకచిన్న గ్లాస్గో స్టీమురు శరీరమునాడు, ఇండియన్ దీపాలయమున కానల సబుమెరైనుచే ముంచబడినది.

నేపిల్సులో-నిప్పు ముట్టుకొనుట.

6 వేల ప్రత్తితేళ్లు ధ్వంసమగుట.

ప్యారిసు ఏప్రిల్ 18:— నేపిల్సులో నిప్పు ముట్టుకొని ఆరువేల ప్రత్తితేళ్లు ధ్వంసమై పోయినవి.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ వారి

నోటీసు.

1915 సంవత్సరం ఏప్రియలు 20- తేది మంగళవారం సాయంత్రము 5 గం. 15 ని. కార్పొరేషన్ ఆఫీసు ముదిరమున, మదరాసు కార్పొరేషనువారి జనరలు మీటింగు జరుపబడును.

కార్యక్రమము ఈదిగువ చెప్పబడియున్నది.

1. కార్పొరేషనువారి ఆలోచనకై సూచింపబడియున్న 1915 సంవత్సరము మార్చి 12 తేది స్టేషింగు కమిటీ తీర్మానములలోని 25 వ యంశమును 1915 సంవత్సరం మార్చి 19, 30 తేదులను, ఏప్రియలు 16-వ తేదీనను, స్టేషింగు కమిటీవారు చేసిన తీరుమానములలోని యంశములును.

2. ప్రతి గృహనివాసియు, తనయింటియందలి ఊదుపుకుప్పలను గూర్చియుంచుట కొక యాధారము నేర్పరచి యుంచవలెనని ప్రసీడెంటు వారు 293 నెక్సను ప్రకారం జారీచేసియున్న నోటీసులను గురించి మ-రా-రా-శ్రీ, టి. రంగాచారియారు గార్ల యొక్కయు మ-రా-రా-శ్రీ, రావుబహదూరు. జి. నారాయణస్వామి శెట్టి గార్ల యొక్కయు తీరుమానము.

3. 19 వ డివిజనులోని మురుగునీరు, పొద్ది పారు చుండుటను. బహుదుర్గంధము గలుగజేయు చుండుటను గూర్చి మ-రా-రా-శ్రీ, జి. నారాయణస్వామి శెట్టిగారి తీరుమానము.

4. మ-రా-రా-శ్రీ. సి. వి. రామస్వామి అయ్యులగారి తీరుమానము ప్రకారము 1915 సంవత్సరము జనవరి 19 వ తేదీన ఏర్పాటు చేయబడియున్న స్పెషల్ కమిటీవారి రిపోర్టు.

జనరలు డిపార్టుమెంటు జె. సి మొదలగు 12-ఏప్రియలు 1915.

రెండవ విశాఖపట్టణ మండల సభ.

తీర్మానములు.

1. హార్డింగ్ ప్రభుత్వము తన ప్రాంతము హార్డింగ్ గారను పట్టణమునందు రాజప్రతినిధి హార్డింగ్ ప్రభుత్వము కలిగిన ఆపదకు యీ సభవారు మిక్కిలి చింతిల్లి వృద్ధులు పూర్వకముగ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును సభాధ్యక్షులు అనుమతించగా సభ వారందరు సంగీతించిరి.

2. గౌరవనీయులగు గోపాలకృష్ణ గోళ్లేగారి ఆకాల మరణమునకు అతని మరణము వలన దేశమునకు కలిగిన అని వార్యమైన నష్టమునకు యీ సభవారు మిక్కిలి చింతిల్లి చూస్తారు.

ఈ తీర్మానమును సభాధ్యక్షులు అనుమతించగా సభ వారందరు సంగీతించిరి.

3. ఈ జిల్లా ప్రజలు ఈ సభలో కూడి తమకు ప్రియమైన చక్రవర్తి సంచయవారిని గాఢమైన రాజభక్తిని వారి సామ్రాజ్యమునం దభిమానమును సామ్రాజ్య సేవలను జయము కలుగుటకు తమ సాధ్యమైన సాయము చేయుటకు తమ దృఢభావమును తెలుపియుచున్నారు.

ఈ సభాదశకు. మ.రా.రా.శ్రీ. యిదిగంటి సీతారామస్వామిగారు.

ఆమోదకుడు. మాడుగుల రామస్వామిగారు పాఠ్యురు. బలపరచువారు. కె.వి. నరసింహం గారు వెంకంపేట.

4. హార్డింగ్ ప్రభుత్వము రాజప్రతినిధి కాలము కొన్ని సం॥ల వరకు వృద్ధి చేయబడి.

ఈ సందర్భమున నితిలో మనదేశపు రాజప్రతినిధిగారు విశాలహృదయులును దేశమునకు స్వాతంత్ర్యములనిచ్చి మేలు చేయువారను, రాజ్యతంత్రములను బాగుచేసినవారను, మనదేశపు సీతీకతులను బాగుగా తెలిసికొని ప్రజలయందు దయారసము కనపరుచువారు నుండవలసియున్నదిగాన సభవారు హార్డింగ్ ప్రభుత్వముని హిందూదేశమునకు ముగిసరిగ గాని లేక యింకొక సమాప్తమగువరకు గాని రాజప్రతినిధిగా నుండునని ఇకవరకుగాని విషయపూర్వకముగా కోరుచున్నారు.

ఈ సభాదశకు. మ.రా.రా.శ్రీ. డి. రామలింగస్వామి పంతులుగారు విజయనగరం.

ఆమోదకుడు. మ. సుబ్బారావుగారు చోడవరం.

ఈ సభవారు వరకు నాకా సంబంధమైన వ్యాపారములలో లాభములు కలుగజేయుటకు అవసరమైన హార్వరు విశాఖపట్టణములలో స్త్రీయులుగా కట్టెము టవసరమని దొరక నమువారికి తెలియ జేయుచున్నారు.

ఈ సభాదశకు. అలి అప్పారావు పంతులు పార్వతీపురం. ఆమోదకుడు. డి. నూర్యవారాయణ రావు పంతులు గారు రాజం.

ఇతర వార్తలు.

8. విజయనగరం రాయపూరం యినుపదారి యింకను పూర్తికాక పోవుటకు, 1915-16 బడ్జెటులో నివిషయమై కొంతవరకు వారమియు చేర్పాటు చేయవలయునని సభ వారు దీనిని త్వరలో పూర్తి చేయుటకు, మరియు నీక్రింది యినుపదారులను గూడ వేగముగా పరిశీలించుటకు యేర్పాటు చేయవలెనని దొరకనమువారిని కోరుచున్నారు.

1. కొత్తకల్లు జయపురం అనంతగిరి యినుపదారి.
2. విజయనగరం భీమనగరం విశాఖపట్టణం యినుపదారి.

మరియు హార్వరు గుణపురం యినుపదారికి ఉత్తరపుచ్చి ప్రముఖులయినవారు అట్టి యినుపదారులను లాభమున్నదని తెలియజేసేయడం ద్రవ్యసాహాయము చేయుదని యీ, అనకాపల్లి మాడుగుల చేయింపు చేయ యి

ఈ సభాదశకు. డి. వి. జగన్నాథకృష్ణగారు పార్వతీపురం.

ఆమోదకుడు. మన్. సీతారామరావు గారు, బలపరచువారు. కె. వి. నరసింహం పంతులు గారు.

సర్వసద్ధి తాలూకాలో బీదనగిరి నుండుటవల్ల స్వల్ప కాలములోనే ఆ తాలూకాలో చేయబడు రీవెన్యూ మెంటు

రింపుయమున పంటనీటి అధికములను అభివృద్ధి చేయుటకున్నా,

కాకా అయిలో నున్న పల్లపురేలు తగ్గించుటగాని,

పల్లపురేలు అనగనమైన నీటిని సప్తయిచేయుటకు గవర్న మెంటువారు పూనకోలేని భూములను పల్లపురేలు చేయున పుడే పల్లపురేలు చేర్చించుకొని మూలముగా పెట్టెరిందనే ప్రాంతముచేయుచునుటకు రహితుడు అనకాపల్లి కలగ చేయు డనియు ఈ సభవారు దొరకనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ సభాదశకు. మ. నూర్యవారాయణ గారు విజయనగరం ఆమోదకుడు కె. వి. నరసింహం పంతులుగారు చోడవరం.

8. ఈ సభవారు పోదువ్యవసాయమునిషేధించుటయు, అట్టి వ్యవసాయ ప్రదేశము తగ్గించుటయు, మరియు నా ప్రదేశములలో నీటిపారుదల స్థలములకు సామీప్యమునకు కాయ గూర్చు పండించుట ప్రోత్సహించుచేయుట యుక్తమని, జిల్లా లోని ప్రజలకు జమీందార్లకు యీ సభవారు నిఘాన్ను చేయు చున్నారు.

ఈ సభాదశకు అలి అప్పారావు పంతులుగారు పార్వతీపురం. బలపరచువారు కె. వి. నరసింహం గారు, చోడవరం.

ఆమోదకుడు పి. సీతారామస్వామి, పార్వతీపురం.

9. ఈ జిల్లాలోని మన్యప్రాంతములలో శివలినామయ పరిపాలనకు సంబంధించియున్న నిబంధనలలోని లోపముల వల్ల ప్రజలకు నష్టము కలుగుచున్నందున అట్టి నిబంధనలను నవరిం చేయుటకున్నా, అవసరమైన సవరణలు మినహాయించు లోడి యే నీటి బ్యాంకు ఆర్డర్ 192 కేసులో నుదాహరింప బడిన కేసు ప్రాసీజరుకోర్టు నిబంధనలను యేజిస్ట్రేట్ స్థలము లలో అమలులోనికి తెచ్చుటకు, దీనికి అనుగు నిబంధనలను ముఖ్యముగా మార్పుటకు అనిష్టాంటు యేజిస్ట్రేట్ గార్ల తీర్పు లపైని హెచ్చరికవారికి అప్పీలు నిర్ణయించుటకును గవర్న మెంటువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ సభాదశకు. డి. వి. జగన్నాథకృష్ణగారు, పార్వతీపురం.

ఆమోదకుడు. డి. జగన్నాథంగారు పార్వతీపురం.

10. మదరాస్ హనుప్రతి ఓడ యుద్ధానంతరము వరకు పనిచేయుటకు యున్నదిగనక ఆయోడను నిలపెట్టుటకు నెలనెలను చందాలు ఇయ్యవలసివచ్చి యీ సభవారు ప్రజలను ప్రోత్సహించుచున్నారు; ఇంతకాక తెలుగుదేశ స్థలము ప్రైవేటులో చేర్చుకొన్నందున దొరకనమువారికి వందనములు చేయుచు తెలుగువారు విశేషముగా వచ్చుటకు ప్రోత్సహించు చేయవలసియున్నదని ఈ సభవారు దొరకనము వారికి తెలియజేయుచున్నారు.

ఈ సభాదశకు. డి. వెంకట పతిరాజుగారు, విశాఖ పట్టణం.

ఆమోదకుడు. ఎ. యల్. నారాయణరావుగారు రాజం. బలపరచువారు. డి. గస్తామిగారు విజయ నగరం నుచేవార్. మేజరు రామదాసుగారు.

11. తెలుగు జిల్లాలో పరిపాలనాభి వృద్ధి కొరకును, తెలుగువారి అభివృద్ధి కొరకును చెన్నపురి రాజధానిలో నున్న తెలుగుజిల్లాలను ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రముగా చేయవలసియున్న దని యీ సభవారు యభిప్రాయము.

ఈ సభాదశకు. డి. పి. రామమూర్తిగారు విజయనగరం.

ఆమోదకుడు. మ. రామచంద్రకృష్ణగారు విశాఖ. బలపరచువారు. మ. నూర్యవారాయణ విజయనగరం.

ప్రతిపక్షులు: 1. ఎన్.వి. నారాయణస్వామిగారు
2. నూర్యవారాయణ రావుగారు రాజం.

ఆర్. వి. యమ్. హెన్రీ-లు. వే. అలొసి

యేమకా నెల్లూరు:—గడచిన మంగళవారము రోజుటకు స్కూలుహాల్లోడే, అనంతవేదకత్తెయినాంధత్వనీకోత్సవ ము చాలా వైభవముగా జరిగినది. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు కోర్టు ప్రియ ము. నరసింహాచార్యులుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. అ. గ్రామనాధి పత్యమున వహించిరి. సమాజము యొక్క శాస్త్రదర్శన గురుత్వర రిపోర్టు చదివిరి. పిమ్మట పూర్వము స్కూలులో చదివిన వైద్యమనుష్యులు బాల్యవలన తయారుచేయించి యిచ్చిన శ్రీ రాజా వెలుగి టి మదు కృష్ణ యాచేంద్ర బహదరువారి చిత్రపటమును ప్రసాదించువారి వలన గ్రాంధికభాషనే నాడు నీటిలు ను, గ్రామ్యభాషను సభ్యులకు ప్రదర్శించబడినది. సభనలంకరించిన వైద్యమనుష్యులు స్కూలు అభివృద్ధిని గురించి విశేషముగానుచించిరి. పిమ్మట మ్యానేజరుగారి గుణాతిరయములను గురించి గ్రామములోని కొందఱు పండితులచే వ్రాయబడిన పద్యములు చదువబడినవి. జాతీయగీతముతో సభ ముగిసి రాత్రి 8 వైద్యమను ష్యులకును, బాలరకును, విందు జరిగినది.

వృత్తాంతములు

ఉద్యోగ వార్తలు. — డి. పూర్వీక తీర్మానము వి. హను దేవరావుగారు అయిదవ గ్రేడులో, బి. ఎన్. లక్ష్మీనరసింహా చారిగారు ప్రొ. బేషను ఆటవీ గ్రేడునకును ప్రమోషను చేయబడినారు.

హానుమంత ప్రతిష్ఠ:— “సాల్వాపురమునందు ధన గుణసంపన్నుడగు వీరబత్తి లక్ష్మయ్యయిననాథ దీక్షా ప్రభుత్వ పూర్వమునాడు దేవకేటయందు మానుమఠ శివార్థిగ్రామసాధనముగావించి యైదాఱుగోజులు విశేషముగా నన్యదానముచేయించెను. ఈశిడు తనయింటిముందర కలాభివృద్ధిమనుషేర నొకమందిరమును నిర్మించి యందు స్వల్పాభివృద్ధిని తనతోట లో లక్ష్మీవిలాసమందిరమును నిర్మించి యందు బాటసారులకును, వసతులమర్చి కీర్తిగాంచుచున్నాడు” అని యొకరు తెలుపుచున్నారు.

రజవ్వల వివాహాశాసనము. — 8-4-15 తేదీ

యందు కృష్ణాజిల్లా తేలప్రోలు గ్రామముందు శ్రీనివాసకృష్ణి గారి రజవ్వలనంతర వివాహాశాసనమునూర్చి 18 1/2 అభిప్రాయమును సాధక బాధకములను చర్చించుకొని ఏకగ్రీవముగా ఇట్టి వివాహములు ఆకృష్టియములయిన సంఘానర్థ దాయకములనియు తీరుమానించుకొని పృథక్పత్రికమువారికి మనా జరువామాను పంపుకొనిరి. అని సంఘాన వెంకటాద్రిమహాశ్రీ గారు వ్రాయుచున్నారు.

యజ్ఞము. — బాపట్లతాలూకా ముర్రపూడి గ్రామము లో బ్రహ్మ, శ్రీత్రయ, వైద్య, కూకర్లలు నాల్గు బాతుల వారును కలిసి 10 వేల రూపాయలు ధనదానముచేసి బ్రహ్మ సుత్రము అనుపేరుతో 11 గోజులు నిరతపూజన పరిధానము చేసిరి. జనలు వేనవేలుగావచ్చిరి. చక్కనియర్పాట్లు చేయబడి యుండినవి. పంచములకుతప్ప అన్ని బాతులవారికినీ వేరు వేరుగా భోజనపత్రు లేర్పరబడినవి. ఈ చుట్టుపట్ల గ్రామములయిన నందూరు, యిటికంపాడు, పూండ్ల వల్ల రాగ్రామములలోని రయితులు పాలు, పెరుగు, కాశళ్ళతో మోసికొని శ్రీరాములవారిభజన చేయుచు యజ్ఞ కాలకర్తకుతెచ్చి యొప్పు గించుచుండిరి.

వైద్యాలయ నిర్మాణము ద్వవ్య సాహాయ్యము. — 1914-15-వ సంవత్సరపు నిలివ బడ్జెటులో

వైద్యాలయ నిర్మాణార్థ మవయోగింపుబడుటకు నిర్ణయించబడిన 10,000 రూపాయలలో మిగిలియున్న యొక్క 323 లను ఈక్రిందివిధముగా కొన్ని డిస్ట్రిక్టులోనున్న మ్యునిసిపాలిటీలకును పంచివెట్టుటకు ప్రభుత్వమునా రాజాపించినారు. — చిత్రాపూ జిల్లాలో దువకు రు 420 లు; రామనాథపురము జిల్లాలో దువకు రు 10, 610 లు; బళ్లారి మ్యునిసిపాలిటీకి రు 5,000 లు; కోయంబుత్తూరు మ్యునిసిపాలిటీకి రు 16,261 లు; గుడి యాతము మ్యునిసిపాలిటీకి రు 15,610 లు; మధుర మ్యునిసిపాలిటీకి రు 5,055 లు; రాజమహేంద్రవరము మ్యునిసిపాలిటీకి రు 35,340 లు.

లింగాయతులలో తాంబూలములగుద్దులలో. — గుంటూరుజిల్లాలో వీరభైరులలో అనగా లింగాయతులలో వివాహములు మొదలయిన శుభ కార్యములలో తాంబూలముల తగాదాలు ప్రబలి తొండి కుమార్తెలను అన్న దమ్ములకును అక్కచెల్లెండ్రకు గురుశిష్యులకు మనస్సుగలగలిగి శుభాశుభ కార్యములందు బంధుమిత్రాదులకు ఎడపాటుకలిగి అనేక కష్టాలములు జరుగుచున్నవి. ఏమన ఏమియులలో గాని ఏ ధర్మకాస్త్రములలోగాని ఏకాస్త్రస్మృతియైన ఆచారములలోగాని.

1. సవ్యాసాశ్రమము పువ్వుకొన్న వారు తిరుగా వివాహము చేసికొనవచ్చుగా మూవిషయము.

2. శుభాశుభ కార్యములందు తాంబూలము లిచ్చుట తటస్థించినయెడల ధర్మకారాధికారముల ననుసరించి ముందువెనుకల నిచ్చుట తటస్థించునగాని అధికారికి 2 రెండనిగాని అంతకుయెక్కువగాని అనధికారికి ఒకటనిగాని అంతకుతక్కువ అనిగాని యియ్యవలసిట్లు ఏమియుందు అయినను కాస్త్రస్మృతముగా నున్నట్లుయితే దయముంచి యావిషయము పత్రికాముఖమున తెలియపరచి “స్థిరకోప కారాచమదం శక్తిగం” అనియున్న యాశ్వాక్తి ననుసరించి ఏసత్పురుషులయినను యీ పుణ్యమును స్వీకరింపుడని ప్రార్థించుచున్నాను” అని చదువుల బసవశంకరయ్యగారు వైద్యపురమునండి వ్రాయుచున్నారు.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Pro-Bose's Return to India.
After Visiting California, Tokio, and Chinese Universities.

CALCUTTA, April 12. Prof. J. C. Bose will lecture before the Leland Stanford University of California. He will also attend the Panama-Pacific Tokio University in Japan and also in China. The Secretary of State has sanctioned Dr. Bose's return to India by the Pacific route. He will reach India by the middle of June.

A Superintendent of Police,
Attacked by Santals.

CALCUTTA, April 12. A curious story has reached Calcutta of the disturbance by a few Santals inhabiting the interior of the Dinajpur District, a region noted for lawlessness and dacoity in former days. It is stated that Mr. L. H. Burton, Superintendent of Police, went with a detachment to the village where the original trouble had taken place and interviewed the headman. One of the Santals threw a small earthen vessel containing a cluster of bees at the face of the Superintendent who was attacked by the insects. Mr. Burton was also struck in the leg by an arrow. Reinforcement of Police was brought up from the headquarters and the rioters who fought with bows and arrows were surrounded, 25 of them being placed under arrest.

Police Crusade Against Taxi-Cabs.
Bitter Complaints in Calcutta.

CALCUTTA, April 12. About 200 owners and drivers of taxi-cabs in Calcutta recently met to discuss the situation created by the introduction of new motor rules which have come into operation since the 1st instant. After dealing at length with the disadvantage created by the new rules many of the speakers referred to the fines imposed and said that it appeared as if the Police were having a crusade against taxi-cabs. Attention was called to the fact that there had been as many as 40 or 50 prosecutions in a single day and that the majority of the charges were minor offences, such as not obeying the Police orders at the crossings and not having tail lamps lit. What drivers said they felt most, was the heavy fines inflicted for not having tail lamps lit as these lamps, it was stated, were at the back of the car and the driver is unable to see if the lamp is burning unless he stops his car at an interval of every hundred yards. Another grievance referred to by the meeting was that on the mere testimony of a policeman they were convicted of driving at an excessive speed where as the drivers had greater experience as to the different rates of speed than the police witnesses. Before the meeting closed it was agreed to raise the entrance fee for the new taxi-cab union from Rs. 5 Rs. 10.

INDIAN CUSTOMS REVENUE;
Figures For Last Year.

CALCUTTA, April 12. The total gross Indian sea and land customs revenue (excluding salt revenue) during 1914-15 declined by Rs. 180 lakhs from Rs. 1,133 lakhs in 1913-14 to Rs. 953 lakhs in 1914-15. Increase is noticed under petroleum (Rs. 15 lakhs), due to heavy imports of American oil, and silver (Rs. 55 lakhs), imports of which were stimulated by low prices. Most important decreases occurred under sugar (Rs. 48 lakhs), manufactured articles (Rs. 46 lakhs), cotton goods (Rs. 59 lakhs), metal, (Rs. 24 lakhs), liquors (Rs. 12 lakhs), chemicals, drugs, etc. (Rs. 5 lakhs), export duty on rice (Rs. 46 lakhs and excise duty on cotton goods (Rs. 5 lakhs).

STUDENT ACQUITTED IN BOMB CASE.
Goes to England to Complete Education.

CALCUTTA, April 12. A Khulna paper says that, after his acquittal in the Mussalmanpara bomb case, Nogendra Nath Sen Gupta has been ordered to go to England to complete his education in an English University. Nogendra's estate is under the Court of Wards, and Mrs. Sorabji, legal adviser of the estate, has informed Nogendra's mother, who is now at Khulna, of the desirability of her son's going to England. Nogendra will proceed to England by the next mail.

RABI CROPS IN BENGAL.
Agricultural Department's Forecast.

CALCUTTA, April 12. The forecast of the rabi crops in Bengal for 1914-15 issued by the Agricultural Department shows a slight decrease in the area under different rabi crops. The estimated outturn for the province will be seventy five per cent against eighty-nine per cent of last year. The gross yield of crop for the whole province is estimated at 3,202,100 cwts, against 3,504,600 cwts, last year.

BURMA.

Accidental Discharge of a Pistol.
A European Dead.

RANGOON, April 12. At the Royal Hotel last evening a European named C. A. Jacobson, late Chief Officer of the steamer "Borne" was found dead with a bullet wound in the forehead and a Colt's automatic pistol 380 calibre and an empty cartridge lying beside the body. According to Police investigations death was due to the accidental discharge of the weapon.

PUNJAB.

The Hindu Sabha.
New Office Bearers.

LAHORE, April 12. The Hon. Maharaja of Cossimbazar has been elected President of the All-India Hindu Sabha with Hon. Rai Bahadur Sukhbir Singh as General Secretary. Each

TELEGRAMS.

province will nominate a Vice President. The Hon. Rai Bahadur Harichand has been elected for the Punjab.

Sir Donald Johnstone.
Appointed Chief Judge of Punjab.

SIMLA, April 12. Sir Donald Johnstone has been appointed to succeed Sir Arthur Kensington as Chief Judge of the Punjab Chief Court.

Cases Under the Defence Act.
Slight Delay in Bringing Them for Trial.

LAHORE, April 12. A slight delay is expected in bringing the cases before the special Commissioners under the Defence of India Act both here and in Multan. The Lahore conspiracy case will not be ready on the 26th instant.

BOMBAY.

The Incoming Mail.

BOMBAY, April 12. The mail steamer "Persia" is expected to arrive in Bombay at 5 in the morning of Saturday, the 17th instant which means after a delay of about 24 hours. The "Persia" brings the mails of the 27th ultimo.

UNITED PROVINCES.

The Begum of Bhopal.

LUCKNOW, April 12. H. H. the Begum of Bhopal is a guest at Government House. She was entertained at Jalusa this morning by Miss Pope, Principal of the Moslem Girls' School.

British Indian Association.
Meeting at Lucknow.

LUCKNOW, April 12. At a meeting of the British Indian Association, the Maharaja of Balrampur presiding, it was resolved that the King-Emperor be prayed to grant Lord Hardinge an extension of office. Regarding the High Court question the Association resolved that the Court of the Judicial Commissioner be raised to the status of a Chief Court eventually to be made into a separate High Court for Oudh. The Association expressed great dissatisfaction with the action of the House of Lords in rejecting the proposal for an Executive Council and asked that the United Provinces should be granted a Governor in Council.

SIND.

Plague Officer's Death From Plague.

KARACHI, April 12. Mr. Goudhi, Chief Officer of the Sukkur Municipality, who was carrying out a vigorous plague disinfection campaign at Sukkur, has himself fallen a victim to the epidemic. He died yesterday of a very virulent type of plague.

SOUTH INDIA.

The Cordite Factory Breach of Trust Case.

COONNOOR, April 12. The further hearing of the case against C. Dorasawmy Iyengar, Assistant Pay Clerk, Cordite Factory, for alleged breach of trust in respect of Rs. 2,000 was resumed before the First Class Magistrate to-day. The prosecution was led by Mr. S. J. Gonsalves, instructed by Inspector Walton. The accused was defended by Mr. S. A. Walker and B. Rama Rao.

Mr. Sethu Iyer, Sub-Treasury Officer, deposed that on the 9th February he verified the balance of the Coonnoor Treasury and found the same correct. The witness was in camp on the 8th February and returned to Coonnoor on the 9th February.

Mr. Ramamurti, Accountant of the Treasury, in the course of his deposition, stated that on the 8th February accused brought a cheque to the Treasury to cash. Money was taken in eleven bags. Three bags containing silver were sealed.

Rajarathna Mudaliar, a clerk of the Cordite Factory, who accompanied the accused to the treasury along with a Head Constable in a gharry on the 8th February, in the course of his deposition stated that, after the counting of all money, the same was placed in bags. There were eleven bags, of which eight bags were sealed. From the Treasury these bags were sent with syces to the gharry escorted by a Head Constable, followed by the accused. These bags were then placed in a box in the centre of the gharry. Halting the carriage in front of the Magistrate's Court, the accused went to see the Sub-Magistrate. Driving back to the Factory, the accused ordered the carriage to halt, and the accused alighted to ease himself. On the 9th February when the Pay Clerk while counting the money, found the shortage, the accused undertook to go to the Treasury to see if anything had been left there.

Other witnesses examined included two syces of the carriage in which the accused travelled to the Cordite Factory; Head Constable Govindan Nair, who also accompanied the accused to the Treasury; Book binder Kodandapani of the Cordite Factory, who sealed and locked the chest of the Cordite Factory, and peon Antony of the Cordite Factory, who, with the sweepers, on the 9th February removed the bags to the Cordite Factory.

The further hearing has been adjourned to the 1st May when the Government Expert in handwriting from Calcutta and the gate-keeper of the Cordite Factory will be examined.

TELEGRAMS.

The Bishop's Services.

LONDON, April 13. The Bishop of London held Services in picturesque surroundings amid massed Cavalry, in an immense hangar of the Flying Corps, in the parks of the Army Service Corps and amid lorries. The Bishop said simple prayers of consecration among groups of British graves. He held three Confirmations, several of the men coming straight from the trenches caked with mud. Never were simple British hymns, such as "Rock of Ages," etc., sung more impressively than to the accompaniment of the booming of the guns.

The War with Turkey.
VONDER GOLTZ'S MISSION TO BERLIN.
Young Turks' Demand for Help.
Threat to Make Peace with the Allies.

LONDON, April 12. A telegram to the "Times" from Sofia says that General von der Goltz' mission to Berlin and also that of Halil Bey, was in connection with an urgent demand of the Young Turks that 300,000 Germans should be sent across the Danube in order to rush Serbia, intimidate Bulgaria, and open a road for munitions for Turkey. In the event of refusal, the Young Turks threaten to make peace with the Allies.

German Peace Overtures.
Reported Interview with the Pope.
His Holiness's Appeal to America.

LONDON, April 12. The renewal of peace talk in Washington is attributed by the American Press to German inspiration. One of the German peace manoeuvres takes the form of a long interview with His Holiness the Pope, who is represented as urging the United States to avoid anything that might prolong the struggle.

A Dt. Judge's Death.

CALCUTTA, April 13. Mr. B. V. Nicholl, I. C. S., District and Sessions Judge of Dinajpur died yesterday morning.

Bengal National Fund to Utilise it.
A Committee Appointed.

CALCUTTA, April 13. Babu Motilal Ghose presided over a meeting of the Bengal National Fund held on the 9th instant. This fund was raised shortly after the partition of Bengal to improve the indigenous industries but so far it has not been utilised. A Board of Trustees was constituted. On the motion of the Hon'ble Surendra Nath Banerjee a Sub-Committee was formed to prepare a draft scheme for utilising the fund.

A Dacoity at Comilla.

CALCUTTA, April 13. A Comilla correspondent reports a daring dacoity committed by a gang of armed young men in the house of a money lender of the village Balda 4 miles from Nayanpur station on the Assam-Bengal Railway. Dacoits succeeded in carrying away cash and ornaments of considerable value. The villagers were unable to offer resistance. The culprits have not been traced.

Weather Report.

SIMLA, April 13. Disturbance in the north west India is less marked and has given only a few falls of rain in the extreme north. The largest amount is one inch at Doshi. Temperature remains defect in north west India. FORECAST.—A few falls in northwest India.

A Glasgow Steamer Sunk.

LONDON, April 13. The small Glasgow steamer "President" was sunk by a submarine off Eddystone Light House on Saturday.

A Disastrous Fire in Naples.

LONDON, April 12. PARIS.—A fire at Naples has destroyed six thousand bales of cotton.

A French Communique.

PARIS, April 13. Last evening's communique said:—The German counter-attack at half past four in the morning of the 12th at Les Eparges was repulsed. The enemy's attack in the evening of 11th in Bois Le Pretre was easily arrested. A German dirigible at half past one on Monday morning threw seven bombs on Money causing two fires which were promptly extinguished.

A Russian Statement.

LONDON, April 13. PETROGRAD.—The Official statement says:—We repulsed on 10th. the great enemy forces which attacked us repeatedly in the direction of Rostoki in the Carpathians. We progressed somewhat and a violent battle ensued in the region of Uszok pass which the enemy still holds. We captured three guns and seven hundred prisoners. We repulsed attacks in the direction of Stryi inflicting enormous losses on the enemy.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Reported Firing at sea.

LONDON, April 11. Delayed telegrams from Norway report that heavy and prolonged firing was heard at Bergen on Friday and beams of searchlights were observed at sea. There is no explanation of what happened.

Reported Naval Battles.

LONDON, April 12. (4-35 A.M.) CHRISTIANIA.—The Captain of the "Nestor" reports that while voyaging from Manchester on Wednesday, he passed seventy miles west of Utsire, fourteen large German cruisers steaming northwards. Pilots, who arrived at Augesund state that they saw a fleet of twenty-one warships fifty kilometres south of Bergen, but were unable to determine their nationality.

The Norwegian steamer "Kronstad" has arrived at Aarhus (Jutland) and reports that she saw gun flashes for an hour on Thursday night a hundred miles from the Norwegian coast. A gale drowned the sound of the guns.

Not a word of Truth.

LONDON, April 12. Numerous telegrams from Scandinavia reporting a naval engagement in the North Sea were released after being held up for some days. Reuter, however, is authoritatively informed that there is not a word of truth in the reports.

The German Pirates.
A Liner Torpedoed.

LONDON, April 12. The Harrison liner "Wayfarer," 9,600 tons, has been torpedoed off the Scilly Isles. She is being towed to Queenstown.

A Steamer Torpedoed.

LONDON, April 12. The French steamer "Frederic Franck" has been torpedoed off start point. She was towed to Plymouth.

Survivors of the "Guernsey."

LONDON, April 12. Twelve survivors of the steamer "Guernsey" have reached Southampton. They relate that the vessel ran ashore in darkness. The Captain and six of the crew are missing.

The Working Man of North-East Coast.
Will do his bit.

LONDON, April 12. A meeting at Newcastle of delegates of twenty-one engineering and ship building Trades Unions have sent messages to Mr. Asquith welcoming the appointment of a Munitions Committee and saying:—We do not want any more speeches about the failings of workers, employers or Government. We want to pull together and get on with it. Tell Lord Kitchener we shall deliver the goods. The workingman of the North-east Coast will do his bit.

The Warship "Botha."

General Botha's Telegram of Appreciation.

LONDON, April 13. The Press Bureau announces that the captain, officers and crew of the warship "Botha" have telegraphed their good wishes to General Botha and hope that the vessel may win further fame "for a name already honoured throughout the Empire." General Botha has replied assuring them of his highest appreciation of the message. He feels sure that they will create glorious records, and wishes them success and God's blessing in their noble task.

The Bishop of London's Divine Services.
Enormously Successful at the Front.

The Bishop of London has visited the entire British front. The services he has held have been enormously successful. The Bishop was often within the range of German guns, and the officers responsible for his safety had many anxious moments. He had magnificent congregations. Attendance was voluntary, but all possible seemed to be present.

A Steamer Beached.

LONDON, April 13. It is announced at Liverpool that the "Wayfarer" has been beached at Queenstown.

Obituary.

LONDON, April 12. The death is announced of Lieutenant-General S. H. Gomas.

FRANCE.

A Petty Officer's Bravery.
Incident on the "Suffren."

LONDON, April 11. PARIS.—During the fighting in the Dardanelles, the "Suffren" was hit by a six-inch shell which set fire to some ammunition. A petty officer in the magazine

TELEGRAMS.

broke the skuttles of the casement, opened the water-valves, and flooded the magazine. Then with trepidation he approached the Commander, having acted without orders. He was, however, warmly congratulated and mentioned in the despatches.

French Advance in Bois Le Pretre.
St. Mihiel Threatened.

LONDON, April 11. The French advance on the western edge of Bois-le Pretre is most important. It means that the French command the entire wood and threaten Saint Mihiel, which is fed by a light railway from Metz.

Paris Communique.

LONDON, April 12. PARIS.—A Communique says.—These has been no infantry action. Cannonading has taken place in Belgium on Oise and Aisne and in Champagne. We organised positions won between Meuse and Moselle. The Germans made no counter-attack. We took five machineguns and a bomb thrower in Bois Dailly and Bois Le Pretre on Saturday.

LONDON, April 12. PARIS.—General Ian has returned from a visit to Russia and the Balkans. He was received with ovation by crowds which included young recruits. The General shouted long live Class 1916.

AUSTRALIA.

Appeal for Total Abstinence.

LONDON, April 12. MELBOURNE.—The Catholic and Anglican Archbishops have appealed for total abstinence during the war.

Splendid Rains in Australia.

LONDON, April 12. splendid general rains in Victoria continue, completely changing the agricultural outlook.

CANADA.

Second Canadian Army.
To be Despatched Soon.

LONDON, April 12. OTTAWA.—Mr. Borden, the Premier, announced in Parliament to-day that the second Canadian force would be despatched in the near future in response to the request of Lord Kitchener. (Loud Cheers.) He announced that it had received a precise training in accordance with the experience of European campaign. Canada had 101,560 men in uniform. Should the war last a year 150,000 would be required from Canada.

HOLLAND.

German Justification.
For Sinking Three Dutch Ships.

LONDON, April 12. THE HAGUE.—Germany's reply to the Dutch Note expresses the opinion that the treatment of the Dutch steamer "Medea" as well as the "Batavier 5" and the "Zaans-troom" was in accordance with the Declaration of London. Germany has decided to submit the question of justification to a prize court as speedily as possible. The Note says no question exists of changed German attitude towards the Netherlands.

Interned German Liner's Deception.
Vessel Ordered to Leave Flushing.

LONDON, April 12. The Dutch authorities have ordered the Norddeutsche Liner "Main" lying in Flushing Roads since the beginning of the war to leave on Monday morning. The "Main" will probably go to Antwerp.

It is reported from Rotterdam that intercepted wireless directed attention to the "Main" which appeared to be deserted. A search revealed that her wireless was in full working order, the wires being ingeniously hidden in the masts, rigging and ladders.

GREECE

Amalgamation of Parties.
Their success Assured.

LONDON, April 12. ATHENS.—The Venezelos and Ralli parties have amalgamated for the forthcoming elections, and their success is anticipated. M. Ralli will probably form a ministry. M. Venezelos is going abroad for a sea trip to recuperate.

ITALY.

Pro-War Demonstrations in Italy.

LONDON, April 12. Imposing war demonstrations were held at (1) "Brescia," where twenty-thousand people clamoured for war, (2) at Naples, where Garibaldi spoke (3) and also at Leghorn and Como. Would-be demonstrators at Rome were dispersed and several arrests were made.

RUMANIA.

Smuggling of Spare Gun Parts.

LONDON, April 12. A telegram from Paris states that the Rumanian authorities discovered that heavy baggage of German and Austrian diplomatic couriers contained spare gun

TELEGRAMS.

parts, etc. Severe measures have been taken to prevent a recurrence of the practice.

UNITED STATES

The Recent German Note.
Indignation in America.

Recall of German Ambassador Demanded.

LONDON, April 12. NEW YORK.—The German Note has caused intense indignation. The "Herald" says it is intended to be an act of deliberate disrespect and defiance towards the American Government. If Count Bernstorff is not immediately recalled, no time should be lost in giving him his passports.

Cases of Beri-Beri.
On "Kronprinz Wilhelm."

LONDON, April 12. The German armed merchantman "Kronprinz Wilhelm" had 66 cases of beri-beri on board. The captain says he had only 25 tons of coal and scanty provisions. The only neutral ship she sank was the "Samantha" with wheat for the British forces.

GERMANY.

German Socialists Demand Peace.
Growth of Peace Party.

LONDON, April 11. AMSTERDAM.—A section of German socialists favouring peace have distributed pamphlets signed by Liebknecht, Ledebour, and others, declaring that the German proletariat does not agree with the pro-war policy of a section. The pamphlet adds that the protests against the continuation of war are daily increasing in Germany and demands that the belligerents shall publish peace conditions which the Press should be allowed to discuss.

Germany's Peace Terms.
Informal Communication to American Government.

LAHORE, April 12. The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 10th April:—The correspondent of the "Times" in New York says that the Washington correspondent of the "Chicago Tribune" states that Germany has informally communicated to the American Government her willingness to discuss peace propositions from the Allies. Germany is ready to agree to the restoration of the status quo ante in Europe, which means no extension of territory for any belligerents. She will consent to evacuate Belgium, but will not pay any indemnity, though she is prepared to purchase the Congo for a reasonable price. She would "demand" the redistribution of the colonies of the belligerents, particularly in Africa. Further she proposes that Great Britain and other nations shall enter into an agreement establishing "the freedom of the seas," and immunity of all commerce from attack in time of war.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Steamers Requisitioned in India.
Government of India's Decision.

KARACHI, April 12. The Government of India have now come to the following decision in consultation with the Secretary of State for India, with regard to the vessels requisitioned in this country:—In the first place the vessels requisitioned on or before the 31st December last are to be paid for at the rates of hire laid down in the Charter concluded between the Government and the owners. This rate will be observed for the whole period during which the vessel remains in Government service, whether or not they were discharged and forthwith taken up again under Impressment of Vessels Ordinances during this period. In the case of vessels requisitioned on or after the 1st January last, payment is to be made at an advance rate of Rs. 10 and the claims of owners in regard to these vessels will be finally adjusted in consultation with the Secretary of State for India as soon as the Admiralty decided what rates will be paid for the ships requisitioned in the United Kingdom after 31st December 1914. The Secretary of State for India has been asked to give the Government of India the earliest possible intimation of the rates finally accepted for such vessels. The Government of India propose to appoint a Committee to examine claims other than those which have reference to the rate of hire, and an announcement will be made as soon as the Committee is constituted.

THE ROLL OF HONOUR.
Indian Casualties.

SIMLA, April 12. The 97th list of casualties reported from France and Belgium gives losses in the ranks during the successful attack by Indian Corps at Neuve Chapelle:—The units with most casualties are:—The second third Gurkhas, the second and first Battalions 39th Garhwal Rifles, the 107th Pioneers, the 6th Jats, the 1st/4th Gurkhas, the 1st/1st Gurkhas and the 15th Sikhs.

ఆర్యవ్రతులమున కొక వేశ్య యొనర్చు విన్నపము.

ఆర్యవ్రతులారా!

ఈ భారతమాతృ సంజనిత భ్రాతృలలో నొకరేముఁగా మొకో!
 ఆర్యముమ్మ నిట్టికతి + నొడగఁజేయుఁవిధికిఁ మరేక!
 దూరగవచ్చుగాని నలు + దోచుదు మాముముఖముమే
 ముగట నెట్లుగందుమికి + మోసముఁపొలులకియ్యడకఁదగన్
 దయామయుఁడగు నీశ్వరునిసర్వస్వస్థిలో నాత్మకృతి
 లేక వస్తువొకటియులేదని వేదశాస్త్రములు ఘోషిల్లుచున్నను
 ఇప్పాదు కలికాలమున ఆధమాధమవృత్తిచే నొప్పయిన్న మా
 కుల మొక్కటి గానవచ్చుచున్నది. తొండోలుత నార్యులు
 భారతమాత పుత్రికల కొందరికి భరతివద్యఁ గరపి భగవత్సన్ని
 ధానమున నాట్యమొనర్చున ధేర్యరచిరి గాని అవివాహితులను
 గా దురాచారములతోపడువారినిగాఁజేయలేదు. రాను, రాను.
 కా! ఆకాశంబుననుండి శింభుని శిరం + బండుండి శిశువును!
 శ్లోకంబైన హిమాద్రినుండి భుని + లోకంబునందుండియ!
 స్తోత్రాంభోధి పయోధినుండిపవనం + ధోలోకముంజేరగం!
 గాకూలంకమ వెక్కభంగులు వికఃకప్రవ్రసంపాతముల్॥

అట్లే మాగతి యిట్లు సంపాద్యమొంది. ఆయినను
 ప్రస్తుతము స్వార్థత్యాగులైన సత్సవంతులు కొందరు దేశ
 తేమునుకై పాటుపడుచున్నారా? కూపసమంధాకముల
 వలెనున్న నాయుట్టి మూర్ఖురాండ్రుల సహితము పుత్రికాధిప
 తులదనుచే నెలదేశంబులంగల మహానీయులచరితములు కర్ణ
 పుటంబులర బడుచున్నవి. అయ్యయో! మాతృభూమికి యే
 దోగొప్ప పుత్రికసంతానము గలిగియు నిత్య మాంధ్యపుత్రిక
 యందుఁ జదువుటచే అబలలమగు మాకన్నుల నీరు కాలవలు
 గల్లుచున్నవి.

౩. ఆకృట యెట్టిద్యుత్తికి నాకరమయ్యెనుమాతృభూమి దా
 దట్కునే! పుత్రికత్వమిటు ధైర్యముఁబాటుకొనదరాధికి
 ముక్కునజెందె నాకమును మాన్యుదుగోభలుచంద్రాక్షితికి
 ఎఁగిదెసంతనలు లికయోర్వకలేము వియోగభారముకే.
 అయ్య!

నాయుట్టి యిటుల దుఃఖరసము నింకేమి వరింపగలదు.
 నవకుమార విసంతురదగుచే మొరడుమార్చును సహితము
 చక్కని ములక లేతుచున్నవి. ఎవ్వరైన వసంతురదబోలిన
 వారందైన ఫలప్రతిబంబు గోలుపోయి ముండి నెలగూలుటను
 నిదముగానున్న యావారివనితాజన ముండు లన్నియొకటి
 చుకఁచు మాట కనుమానమేమి గలదు?

౪. మదిఁదను నానపడ్డయొడఁమంచిగుణోన్నతు డెట్టిహినుకి!
 వదలదు మేలుపట్టు నన + వశ్యము మున్ను గనారంబుగా!
 ప్రదిశమీమానపుధ్యునుఁ దెచ్చిక్రపామతి నారమేముముకే!
 మొదలనిడుండె ధర్మజుడు + ముఁగిను రావలిజాడభాస్కరా॥

అటుల నే మావై ననుకంఠమాని ఆర్యలోకమున శరణు
 జొచ్చిన వేశ్యపుత్రికల వృత్తిచారమును వెదపులివారి బడక
 మాన్వే ధరఃఖండ దుర్గతని బాపఁదలచిన తమ రీపాలికల
 వివాహమాడుటకు పూనుకొనవలయును. లేనచో మనమాతృ
 భూమిదుఃఖ మెన్నటిక విడువఁబోలదు. మేనకవలన విశ్వామి
 త్రునకు జనించిన శింశులలను దువ్యంతి మహారాజా పరిణయము
 కాలేనా? తిమ్మనవారి అజ్ఞానమును దొలగించి ఉన్నతస్థితికి
 దెచ్చుట గొప్పవారి భారమొప్పున్నది. మాలోమానిచములకు
 విచారమును నొందినవారు కొందరు గలరు. అది వారిజన్మ
 దురతియును.

౫. క్రమిసమాదాయసంతులము కేవలసంద్య మప్రాతిగంధపా
 యమును నిరాయువంబును ఖరాంగభవంబగు నెమ్ముఁగుక్క
 దా! నములునుఁ జెలితెనున్న సురనాధుని గన్పొని నీర్గుఁ
 జెందద! ల్వమరఁ జన్యభావముదలంపదు నీచపుటాడి
 యయ్యడక॥

అటుల నేతమకై తామపశ్చాత్తాపమొంది తమ బాలికలను
 అనేక విధముల వివాహితలను జేయ పాటుపడవలయును.

౬. సతి కిహపరిసౌఖ్యములకు
 పతియె నిధానంబుజూత పుకింపంగా
 పతివేదబాసె చరించెడి
 సతికికే వృధగాదె సకల సౌభాగ్యంబుల్॥

౭. కొరికల్లఁజాలనొడ గూర్చుఁడియుండెదవానికెట్టి పం
 కేద హాపుత్రికచనకు గీరమువై రమచరమేంతయుకే
 భారమునుంచికప్పురపునల్లులను లుగ్గులొచ్చి మెచ్చిక్రం
 గారవవాంతరా? శశికాంతపు వేము నూడలారయకే

(తుపాను గాలికి చిక్కిన సముద్రముభంగి) యిట్టి
 సంగతులు గాంచితే యేకాంత భయాత్కాంత గాకయుండు?

వివేకముదెలిసి దురవస్థలబాపుకోలేనివారల కంధంబులజేసంబు
 లెట్లు నిల్చి? అయ్యయో యాభారతమాతచే నిట్లు వదింప
 బడితిమి గదా?

౮. మాతృగౌరవమున్నట్టి మతిఁమాలినవారిక జేసినాడ నీ
 కాతురమైన తదే? విధిఁకారయసర్వము నొక్కటేయగుకే
 గాతిభవత్కుటుంబములుకలమును లొందగ నెట్లులోచ్చి
 చేతియొఁజూడఁజూడమదివోద్యముకొందగ బోయసాధువుల్
 ఇటువైగలేమునకు వగ చినిలాభమేమి? అగ్నిప్రభావమెల్ల
 బోయబోగెనది. బాగునుమరల అగ్నియందుంచినగాని ప్రభావ
 మంటదు. అందునకై మాజాతివారెల్లరు పాటుపడకలయు.
 ఆర్యులకృప మావై యపారమై యుండవలయును.

వేశ్యాసంతానమున కొకపిన్నపము.
 జాత్యభిమానులారా!

1. మనలోననేవల కడుహీనదశలోనున్నారు. విద్యా
 వంతుడై స్వతంత్రజీవము చేయగల పురుషు డొక్కఁడును
 గాన్పించుట యిరుదు. సాధారణముగా ప్రతిమనజాదును నీచ
 వృత్తి నవలంబించి యాడువారిచే నార్జింపబడిన విత్తముచే
 బాటబోసికొనుచు జీవించుటనీచచ్చెగదా యని యెంతయు
 చింతింపొందుచున్నవారు. దీనికి గలకారణంబు విద్యావిహీన
 తయే. విద్యవంతుడై యెనచో నేదోయొక యుద్యోగమును
 వహించి సకలగుణగణబద్ధజీవమునకు ముఖజీవము చేయ
 వచ్చునుగదా.

2. విద్యావిహీనతకు ధూళిపమ కారణము. మనలో
 నెక్కడనైన నొక్కొక్కధనవంతు డున్నను ఆతనిబిడ్డలకు
 విద్యాసక్తి లేకపోవుట స్వభావసిద్ధమైయున్నది. విద్యయం
 దాసక్తియు, శ్రద్ధయు బీదవాండ్రకెక్కువగ నుండును. కాని
 ధనలోపమువారివిద్య సభిన్నమిగానియును. జాత్యభిమానము బీద
 విద్యార్థులకు బలుకొమ్మ. అదివారధిలోపమువల్ల గలుగు
 కొరతలనెదర్చును. మరియునది బీదవారి విద్యాపరిపూర్ణుల
 జేసి వారిచే జాతికంతకు ననేకోపకారములను జేయించును.

3. జాత్యభిమానముచేతనే గదా తుత్రియులు మరొకన్ని
 జాతులవారును సమాజముల నేర్పరచి తగినవారల సద్వర్తనలకు
 నియమించి సభిజరుపుచు వాటివారి గృహంబులకు జరుగు
 కుభికార్యములకు కొంతకొంతవచ్చుననియును నేర్పా
 టులు వున్నవి మూలధనములను కొడవెత్తుచు నాయామూల
 ధనములచే నాయాజాతుల బీదవారిని తిమ్మ నిప్పించు
 చున్నది.

౪. అటులనే మనలోగూడ దగినవారందరును బీదల
 విద్యాభిన్నుడికి తిమ్మకృదలనువహించి యెక్కడనో నొకవంట
 సభిను జుట్టుటకు నెర్పటచేసి యాసభికు మనవారినిందించి
 రిప్పించి సమాజము నెర్పించి మనయంద్రలోజుగు నొక్కొక్క
 కుభికార్యములకు కొంతకొంతవచ్చుననియును నేర్పా
 టులు వున్నవి మూలధనములను గూర్చుట కేర్పాటులనుజేసి యాధ
 నముచే బీదవిద్యార్థులకు సద్వర్తనంబులని నమ్మచున్నాను.
 ఈవిషయమున శ్రద్ధవహించి బీదవిద్యార్థులకు విద్యాదానము
 చేసి గానిబూనుకొను మహాత్ముల కి నెకవంధనములాచరించు
 చున్నాడను.

5. ప్రస్తుతిపు నాచర్యపురుషస్థితియు, తద్వలముగా నెచ్చి
 డిన గౌరవపూర్తియు లేమియు. స్వకుల విద్యార్థులసంఖ్య
 యెక్కుడగుటవలన దక్క మరెవరియైనను నెకంబు. మన
 విద్యార్థులసంఖ్య ఎక్కుడగుటకు ఇదివరకు మనలో వాడుక
 గా నుండు యాచారము లనగా మనబాలికు విద్యయం దా
 సకలేమియు, ధనవంతులగు లిందండ్రులను తమపుత్రులవిద్య
 కొరకై ప్రయత్నింపమియు, కొంతమందిబాలికు విద్యాసక్తి
 యున్నను ధనలోపముచే వారికోర్కెల నిడేబ్బకొని వృద్ధిలా
 నికరాకపోవుట మొదలగునవి యున్నవి. బాలికును చదువు
 కొనుటకు వాస్తవహాసములు చేతనును, తిరిదండ్రులు
 తమకొమరుల విద్యక విశేషప్రయత్నిము లొనర్చుచుటవలనను,
 బీదవారిని చదువు నిమిత్తము ధనసాహాయ్యము చేయు
 సంఘములను స్థాపించుటవలనను వానిని దొలగింపవలెను

6. ధనసాహాయ్యమున్నయడల మనబీదబాలికుకూడ
 విద్యనభ్యసించు మార్గముండును. అందుచే మనవిద్యార్థుల సం
 ఖ్య ముండు యెక్కుడగుటకు సహజము. ఇవిధముననే మన
 విద్యార్థుల సంఖ్య యెక్కుడగునని తలచి మనవిద్యార్థులకు
 ధనోపకార మొనర్చు సంఘము నొకటి రేలంగి గ్రామములో
 స్థాపింపబడినది. ఆసంఘమునకు నిరుపమాన కులాభిమానము
 గలట్టియు, నిరంతరము సంఘాన్ని తినిపిమిత్తమే విశేషము
 పాటుపడుచున్నట్టియు, గౌరవనీయులగు మహారాజుగారి
 వదలవాడ గొప్పవాడుగారధ్యక్షులుగ నుండుటకు దయతో
 నంగీకరించి.

7. స్త్రీపురుషుని కరవంతులందరును వేశ్యకులజాలము
 అగు మే మిట్లు వ్రాయసాహించినందుల కణుమాత్రము
 దూషింపక వృత్తునైతివాచియా, వృత్తాభిమానంబు మనంబుల
 నిండుకనంబుకొనియు మీశక్తికొలది ననేకమహాపకారముల
 నొనర్చి వైదవహరింపబడిన సంఘము : భిన్నుడికి దెచ్చి ప్రస్తు
 తపు వృద్ధుస్థితిని తొలగించి కులమును గౌరవనీయుముగాజేసి
 మమ్మును సఫలీకృత మనోరథులనుగా జేయ ప్రార్థించుచున్న
 వారము.

సరిచే జగన్నాథులు,
 కందుల ప్రసాదరావు,
 విద్యాధులు.

బె జ వా డ వా ర్త లు,
 (మావిలేఖ వద్దకుండి.)
 హిందూ హైస్కూలు.

బెజవాడ ఏప్రిల్ 9:—ఈ హైస్కూలు యొక్క
 మేనేజిమెంటును మాయూరవ రక్షణ నిర్వహించురని వ్రాసి
 యుంటిని. కాని ఈనెల 2-క లేదీని ఈవిషయమై ఆలోచిం
 చుటకు సామాన్యసంఘ సభ్యుల సభజరిగెను. స్కూలుయొక్క
 ఆస్తిని మేనేజిమెంటును స్వాధీనపరుచుకొనే వైఖ్యలవద్ద
 నుండి ముప్పదివేలరూపాయల స్థిరాస్తిజామీను కావలయునని
 సభ్యులు కోరిరి. కాని వైఖ్యులు అందులకు సాహసంపజాలక
 పోయిరి. అందుమీద మ.రా.రా. దివాన్ బహద్దరు యెల్ల
 వెద్ది బానకిరామయ్యవంతులుగారు తాము ఆజామీను ఇచ్చు
 టకు సిద్ధముగ నుండుమనియు, స్కూలుకు ఉన్న అప్పును
 తీర్చుటకును, అనగరమైన మరమ్మతులకును కావలసిన ఇరు
 వదివేల రూపాయలను దానమొసంగదమనియు నెలవిచ్చిరి.
 సభ్యులు అందులకై వారిని కొనియాడి వారిని స్కూలుకు
 బ్రట్టిగా నేర్పాటుచేసి స్కూలును వారికి స్వాధీనపరిచిరి.
 కావలసిన దస్తావేజులు సిద్ధమగుచున్నవి. క్రిపంతులవారు
 జిల్లాజడ్జి పదవియనభవించి ఫించను పుచ్చుకొన్నవారై యు
 న్నారు. మనయాంధ్రులలో ఇట్టి యాన్నత్యదేశిక వచ్చినవారి
 లో వీరు ప్రథములు, గొప్పభూస్వాములు, మొదటినుండి
 స్కూలు కమిటీకి ప్రెసిడెంటుగనండి గవర్నమెంటువారి
 యంగీకారము బడయుటకు వీర కారణభూతులు. వీ రెవరిని
 ప్రార్థించినను మిక్కిలి పట్టుదలతో చేయుదురు. బాలర
 యభివృద్ధికై వీరు నదా పాటుపడుచుందురు. వర్తకుల చేతు
 లలోగాక వీరిచేతులలో నుండుటవలన స్కూలు దినదినాభి
 వృద్ధినిగాంచి కొలదిదినములలో నెకండుద్రవ్య కాలేజీ అయ్యె
 దకే పట్టునని మా నిశ్చితాభిప్రాయమై యున్నది. పంతులవారి
 యొక్క యాదార్యమును గూర్చియే మాయూరిలో నేపదేశ
 మునకు వెళ్లినను జనలు చెప్పుకొనుచున్నారు.

గ్రాంథిక భావ.

పాఠశాలలో గ్రాంథికభాషనే వాడుకటులును,
 గ్రామ్యభాషను వాడకూడదనియు ప్రభుత్వము వారు
 నిబంధనను చేసి సర్కులరు మూలకముగా
 పాఠశాలాధికారులకు తెలియజేసినందులకు గాను ప్రభుత్వము
 వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుటకై మా పట్టణ
 మన నెలకొల్పబడిన క్రీరామమోహన ధర్మపుత్రులకు భాండా
 గార మందిరమున 2 తేదీ శుక్రవారం సాయంకాలమున సభ
 జరుపబడినది. మ.రా.రా. వెద్దిభట్ల వీరయ్య పంతులుగారి
 గ్రామకాధిపతిగ నుండిరి. వై తీర్థానమును ప్రభుత్వమువారి
 కంపులుల తీర్మానింపబడెను.

కావలెను

నమ్మకమైనట్టియు శ్రాత్రమార్పులలో నూడినట్టియు
 వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు శ్రద్ధాసక్తియును, జిల్లా
 ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు
 రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును జీతములు
 ఇయ్యఁబడును. వైగా అలవెమ్ములుకూడా యయ్యఁబడును.
 పనిచేయు సమర్థులన్నివర్తనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండ
 వలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కాకలేను. ఇష్ట మున్నవారు
 వెంటనే ఈవిధున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

వి. యస్. రంగను,

ఇంజియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

31-ఏ. తేరువీధి, తిరువల్లిక్కేటి, చెన్న పటణము.

త్వర పడుడు !

కొద్ది పాత్రలే గలవు !

మంచిసమయము!

బరొపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు నులభజేయిన తేటతెలుగున ప్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటనకలెనే దేవుని ప్రకటించుకొనమ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిభింబ రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ యుద్ధమున లోకమునకు యావత్తుయుద్ధమని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. నిజముగా "బరొపాఖండమున" జర్మని మొదలగువారికి గలుగు యుద్ధమునంతయు వివరించి పోషియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకుట జర్మని యుద్ధమున మొదటిప్పటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. బరొపాఖండము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటిభాగమునందు వెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివల నిర్మాణము, గణతంత్రమున బరొపాఖండమున మార్పులు, జర్మని యొక్కాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకమత్యమునందలివిత్. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాటుబాటులు. జర్మనియొక్కాధిపత్యము ఉచ్చదశనందుట, అధికారవిప్లవము, రాజువదుడు. గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. బాల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు. బరొపా ధార్యభాముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుద్ధరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు. సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరములు గలవు.

బరొపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణసహితముగా తెలుసుకుట నివారకమునామోదించిన సౌక్యముగలవారు. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి విషయముల సత్యసత్యములు తెలియను. ఇందులో 80 హాఫ్ లోక్ చిత్రపటములును, 6 ధూగోళపటములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తమిళభాగములు తెలుపబడుచుండును. ఇందులో ఆర్థికపరమములనుండి చక్కని ప్రతిమలు గలవు. మాచిరునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సారాపరిలా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరయు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాలిషాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికెంతు వులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును కుద్దిపజుచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిభజన మార్పు గనుపించును. రెండో సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముధువల్లిత్రాగు లకు మందు) నాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపొవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన మందు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శలనొప్పులు. వాయువు నొప్పులు, సార్వభౌమ నొప్పులు, కీళ్ళపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది. నువాసనగలిగియుండును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు నలుతము పోగలవు. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు. పంపణిపటి మాచిగిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

THE HOME HYGIENE.

A practical Guide to Health.

By Dr. A. M. Masilamani Mudaliar L. M. S. A useful book to parents, mothers, and youngsters. 200pp. Price Rs. 1-net.

CHANDRAHASA.—A Drama in English. By late K. Krishna Rao. B.A., (Sub-Judge, Cocanada) A little Drama for young and old to Stage or read Health and Strength Rules.

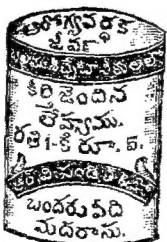
By Dr. Sri Ram of Panjab

A presentation booklet useful for young boys and girls to be had free for 1 anna stamp.

Apply to:—Hebbbar Brothers. Printers, Engravers, Rubber Stamp Makers.

UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

ఆరోగ్యవర్ధకజీవన్.

ఈలేహ్యమును, తప్పక 22 రోజులు భజించినవారికి, పక్షులకు కలిగినట్టి కండ్లను, గుట్టులు నడిచెడు నడకను, నింహముగ కలిగియుండు బలమును కలుగజేయును. చెడురక్తమును శుద్ధి జరిపి మంచితక్తమును అధికరించును. 40 రూపాయలయెత్తు రు 5-0-0.

ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ, 6, బందరువీధి, మదరాసు

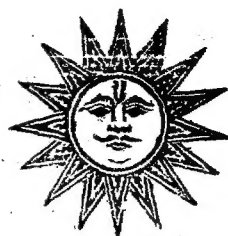
కస్తూరి.

నివజ్యములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింత రోగములకు. వాతములకు. చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బాగారమున కన్న పోరు తులం 1-కి రూ. 0-0-0.

అమృతాంజనండ్రిపో. 6 & 7, తంబుసెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొంగకును. కొనువారు సూర్యమార్గును గమనింపుడు.

కరస్పాండ్లెట్లు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ, 21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

వీలూరు, కృష్ణాజిల్లా

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు, నరపటుత్వము కారణములు. రక్తపుష్టినిమంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ్యము

బహిరంగ శరీర వ్యాయామమువలనను, జీతేంద్రియ త్వమువలనను గలుగును.

6, 7, అమృతాంజనండ్రిపో తంబుసెట్టివీధి మదరాసు.

మంచిసమయము! వేసవేలు ఖర్చుపడినవి!! వెనుక దొడుకు!!!

ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలార్పాటమున కోర్కవి కోడెడ్రప్రలాపము అను గ్రంథమొకటి ఇనాము.

మేలైన జిపాక్ పట్టువంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్నగల మేలైన ఆసల కట్టువంచలు పండుగదినముల, అనంతమునకు తెప్పించి విక్రయించినవి బాగా మిగతకొద్దిపంచలు మాత్రమే యున్నవి. ఇందులో ఎరువు, తచ్చు, ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్షం

ఇత్యాది రంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనవి, త్వరపడుడు. కట్టమారినదిగ్ని 2 1/2 మూగ. వేడుకలు పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి కేసాఖర్చులు ... 0-4-0

డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తహలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియారు,

2, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.